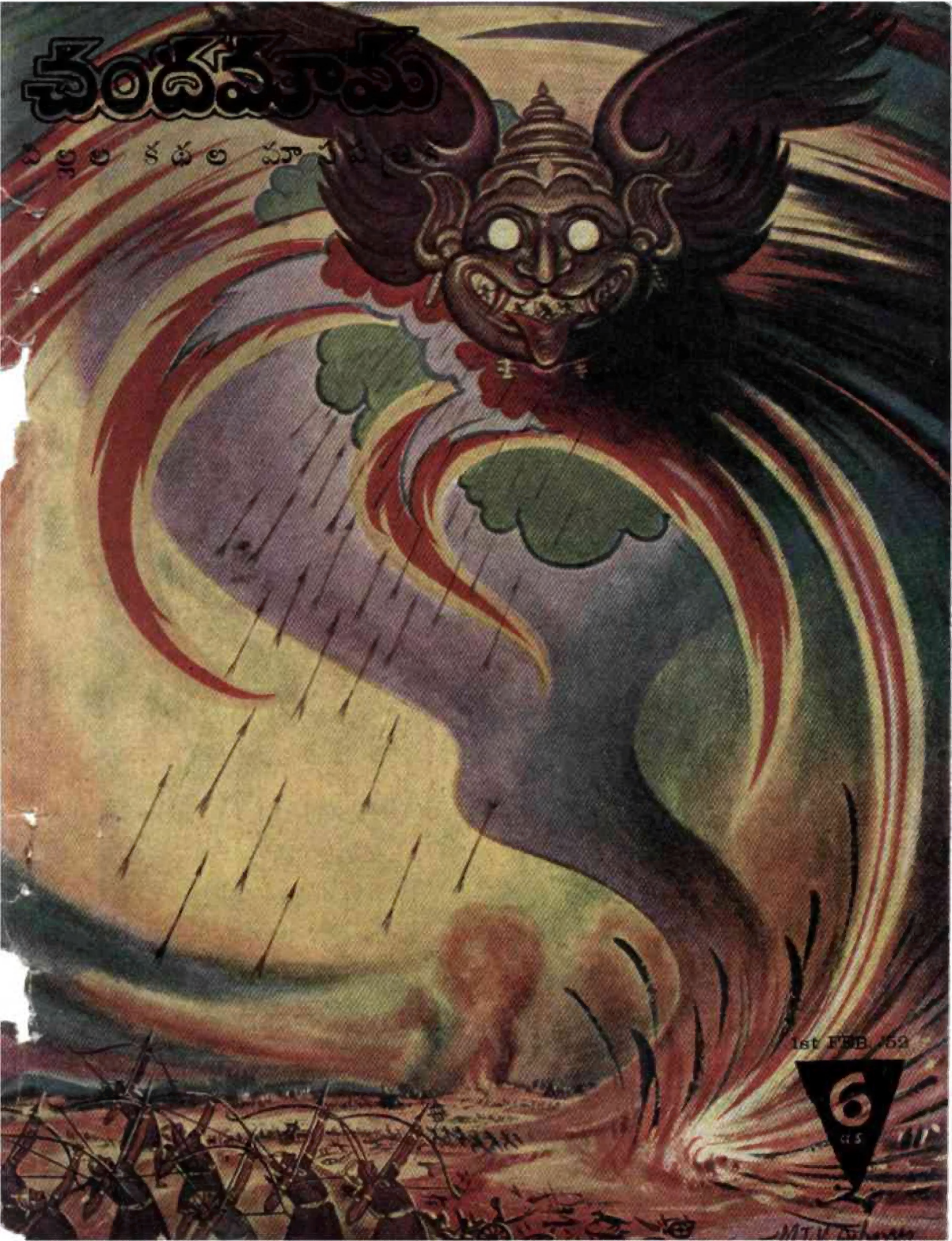

చందమామ

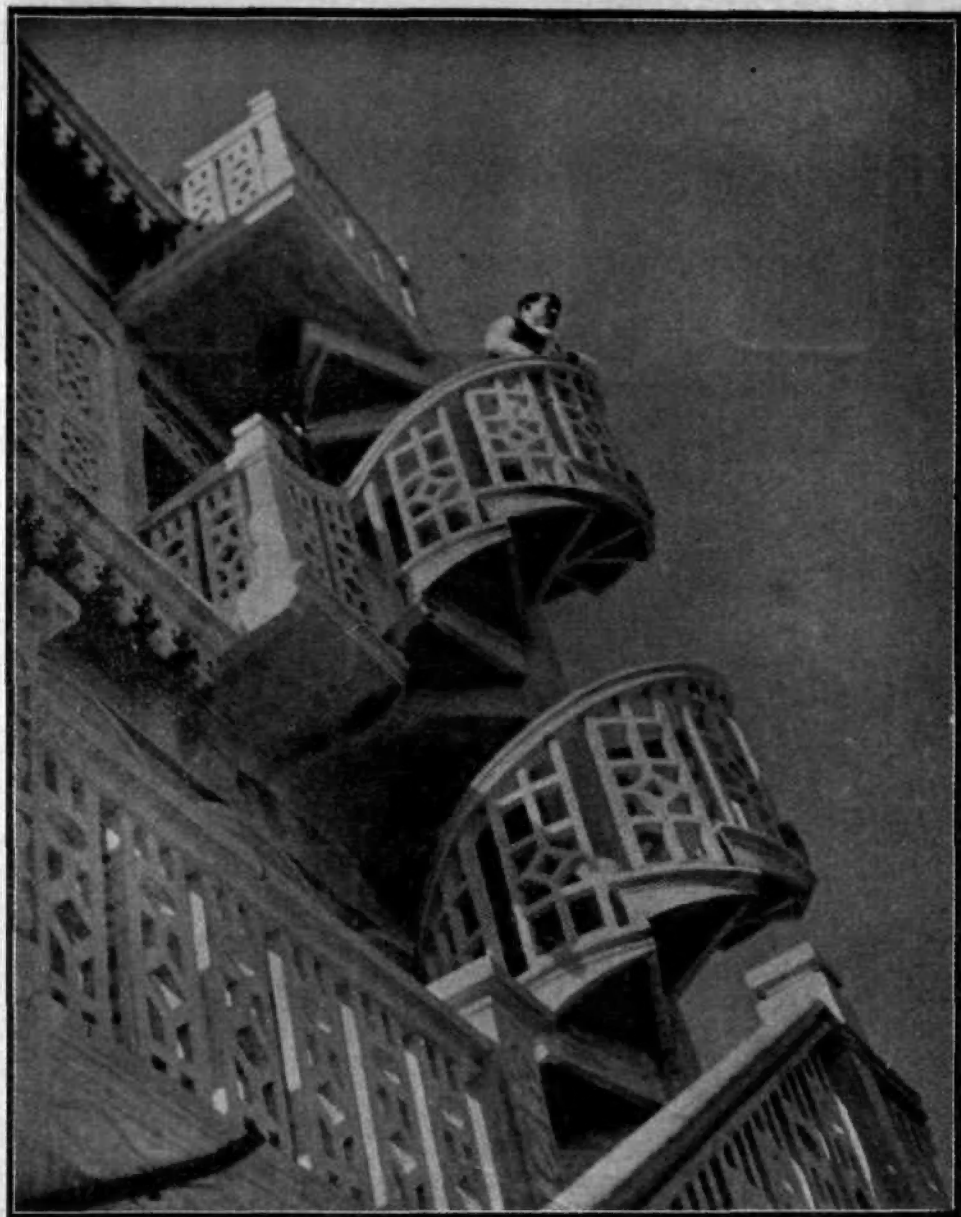
చిత్తల శత్రుల హృదయం

1st FEB. 52

6

45

Chandamama, February '52

Photo by Prantil K. Patel

హెచ్చు

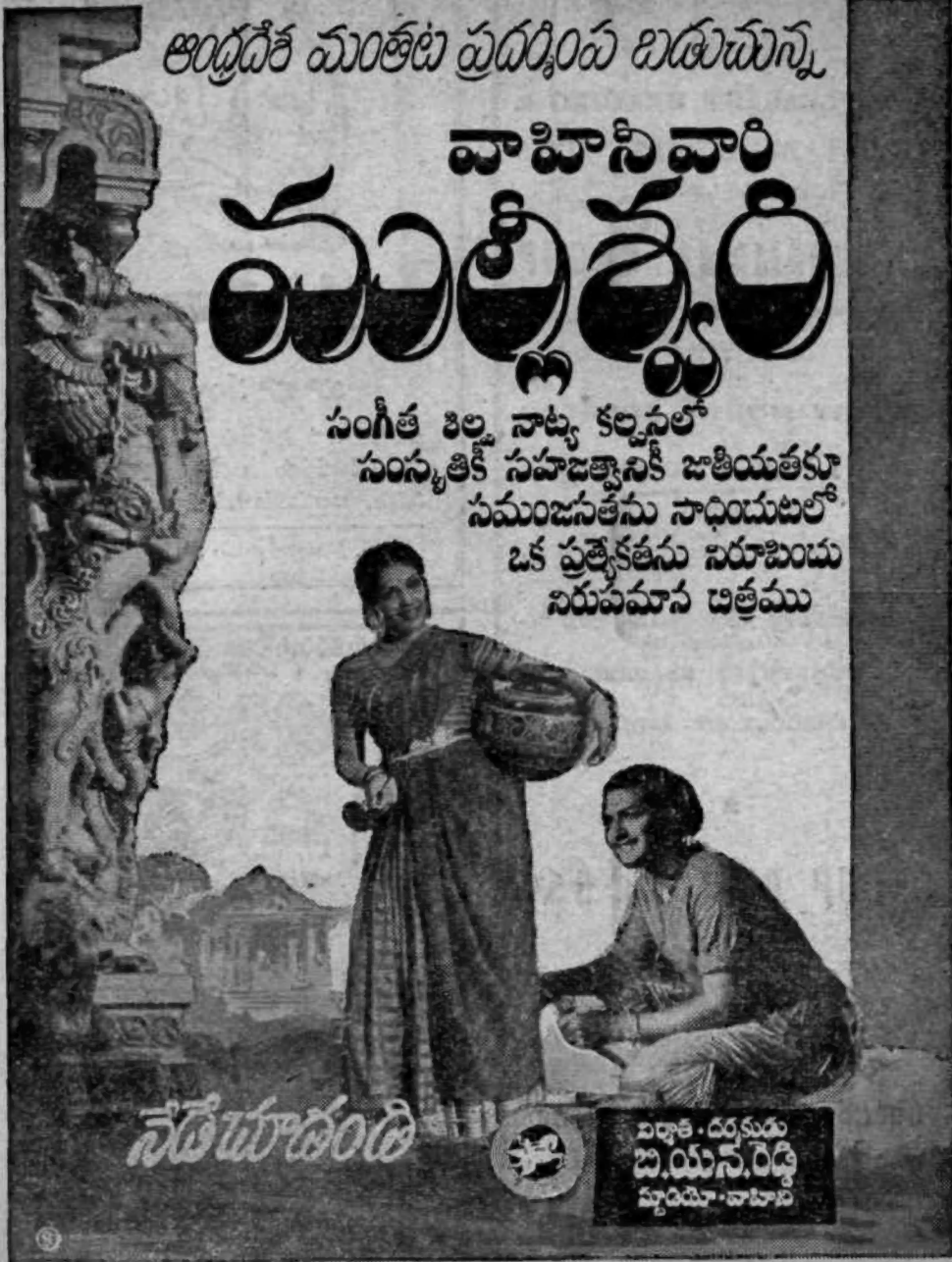

అందదేశ మంతట ప్రదర్శింప బిడుచున్న

వాహినీ వారి

మతిశ్చరి

సంగీత శిల్ప నాట్య కల్పనలో
సంస్కృతికి సహజత్వానికి జాతీయతకూ
సమంజసతనూ సాధించుటలో
ఒక ప్రత్యేకతను నిరూపించు
నిరుపమాన చిత్రము

నేడే చూడండి

విద్యాకి - దిలకుడు
బి.యన్.రెడ్డి
హైదరాబాద్ - వాహినీ

స్తోర్ధం జీర్ణించి, బోద గొప్పల
వ్యత్యసాలతో కుళ్ళి బోయూన్న
నేటి ప్రపంచానికి
సర్వ మానవ సమానత్వం
నాటు

వినోదా
వారి

శాంతి

చంద్రకుమారి .... సావిత్రి .... సి. హేమలత
డా. గోవిందరాజుల సుబ్బారావు... రామచంద్ర కావ్యప
అరణి... పేకటి శివరాం...

పాటలు సంగీతం ఛాయ కళ
కథ కొవ్వలి... సముద్రాల... సుబ్బరామన్... రంగా... వారి గోడగారి
దర్శకత్వం... వేదాంతం రాఘవయ్య

పూర్ణ
రిలీజ్

విశ్రాంతి... వినోదా పిక్చర్స్... మద్రాసు 17.

MATA

అందమును వర్చస్సును పెంపొందించు
టకు అన్ని కాలములలోను నమ్మకముగ
“రవిగ్గినరిన్” సబ్బును వాడుడు.

“బ్రు హ్మోల్” తలనూనె ఉపయో
గించినందువలన చక్కని నిడుపైన
కురులు పెరుగును. అనందకరమైన
వాసన కలది. మెదడును చల్లదనముగను,
కాంతముగనుంచు ఓషధులతో తయారు
చేయబడినది.

వ్యాపార వివరాలకు :

ది న్యూ స్టార్ ఆండ్ కో.,

10, వైద్యనాథ మొదలి వీధి, తండియార్పేట, మదరాసు - 21

పిల్లలంటే తల్లులకు తీపి
పిప్పరమెంట్లు పిల్లలకు తీపి

తెయ్యని పిప్పరమెంట్లు

M.A.P. INDUSTRIES
TONDARPET, MADRAS. 21

పిబ్బవరిలో
విడుదల

శివ ప్రసాద్ బ్యాటర్లు

అంధా :	గోకుల్ శ్రీరామ్	....	విజయవాడ.
నైజామ్ :	ప్రీతియార్	....	సికింద్రాబాద్.
నీడెడ్ :	శాంతి	....	గుంటకల్.
మైనూరు :	జయంత	....	బెంగళూరు.

న మ్మిక !

...

అత్యుత్తమమైన టాయిలెట్ సబ్బులో
ఏమేమి మీరు కావలెనంటారో, అవన్నీ
మైసూరు శాండల్ సబ్బులో
కలవని నమ్మకముగా చెప్పగలము

ప్రతిచోట దొరుకును

గవర్నమెంటు సోప్ ఫ్యాక్టరీ
బెంగుళూరు

1951 సం॥లో

2 కోట్ల, 15 లక్షల వ్యాపారము పూర్తిచేయబడినది

మీయందరి సహకార అదరాభిమానములను ఇంకనూ

విక్కుడుగా ఆశించుచూ ముందడుగువేయుచున్న భీమాసంస్థ.

లాభసాటియైన ఏజన్సీ పరతులు—నరియైన బ్రయినింగు మొదలైన ప్రత్యేక సౌకర్యములు

బోనసు సాలుకు 1000 కి రు. 9 లు

అమలులో నున్న భీమా మొత్తం రు. 10 కోట్లకు మించినది

మొత్తము ఆస్తులు రు. 2 కోట్లకు మించినది

సాలీనా ఆదాయము మొత్తము రు. 60 లక్షలకు మించినది

ప్రాణభీమాతోబాటు అగ్ని, ప్రమాదము, మోటారు, నౌక మొదలైన తదితర

భీమావ్యాపారముగూడ జయప్రదముగా నిర్వహింపబడుచున్నది.

మా ఆఫీసులు :— మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, నాగపూర్, బెంగుళూర్, బెల్గాం,

అనంతపూర్, శిశింద్రాబాద్, కోయంబత్తూర్, బర్హంపూర్, ఎర్నాకులం,

బెజవాడ, రాజమండ్రి, గుంటూరు, జంషెడ్ పూర్. విశాఖపట్నం,

మంగుళూరు, డిబ్రుగర్ (అస్సాం) పాట్నా, అలహాబాద్, అహమ్మదాబాద్, ఢిల్లీ.

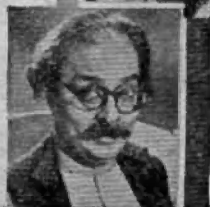
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్టణము

తప్పరల్లో విడుదల!

భరణి పారి

కృమి

జైరెడ్డి
రామకృష్ణ

భానుమతి
నాగేశ్వరరావు

Love
(TELUGU)

ముక్కామల...సి.యస్.ఆర్...రేలంగి...శివరావు

శ్రీరంజని...సూర్యకాంతం...సురభి కమలాబాయి
సేతారాం...దొరస్వామి...సుబ్బారావు....

సహాయ
వాహని

కమలా ఘోష • సుబ్బారావు • కిర్క • కె. నాగేశ్వరరావు

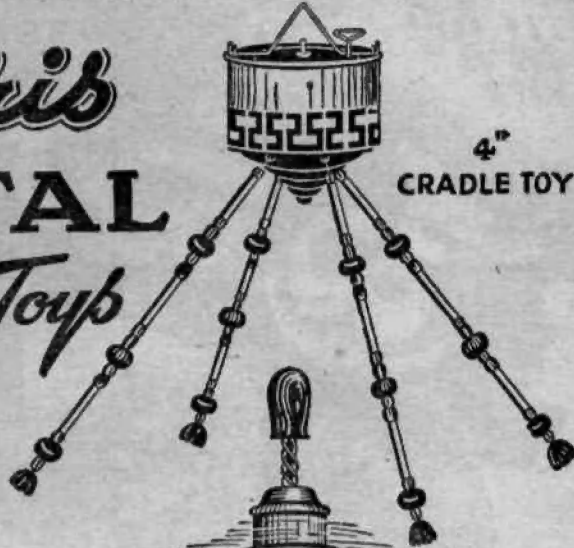
ఆంధ్ర, సిడెడ్, నైజాములకు
పూర్ణా ఏకర్పు రిమిటెడ్, విజయవాడ

మైసూర్ వంస్థానం, కూర్గలకు
డింలాండ్ ఏకర్పు కార్పొరేషన్, బెంగళూరు నటి

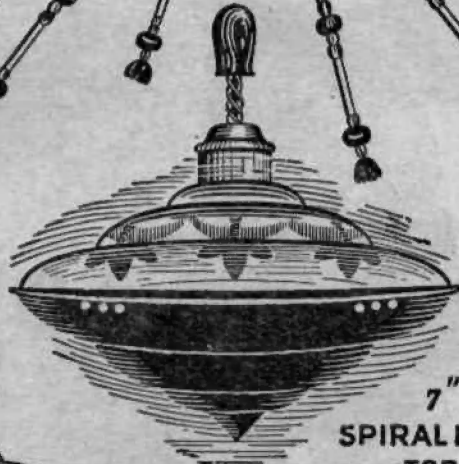
వివరములకు: భరణి ఏకర్పు, మదరాసు - 17.

లో హ పు 'ఐ రి స్' ఆట వస్తువులు
పిల్లలను ఆకర్షించే రకరకాల రంగులు : మన్నిక - చౌకతనము గలవి

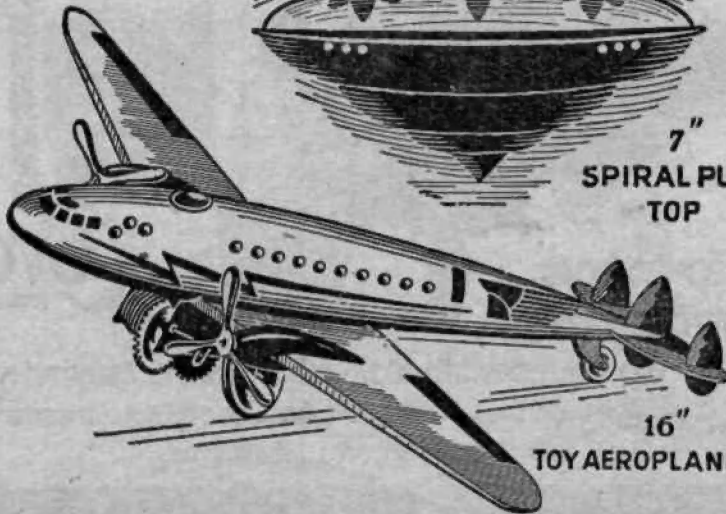
Gris METAL Action Toys

4"
CRADLE TOY

7"
SPIRAL PUSH
TOP

16"
TOY AEROPLANE

తయారుచేయువారు :

ఐరిస్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్, మద్రాసు - 4.

బిస్ విజంట్టు : శోభావిజిన్స్,

32/33, లింగిచెట్టి వీధి మద్రాసు - 1.

ఉత్తర ఇండియా విజంట్టు : మెక్ డోవెల్ & కంపెనీ, లి. సెకండ్లైన్ బిచ్, మద్రాసు.

చందమామ

సంచాలకుడు : చక్రపాణి

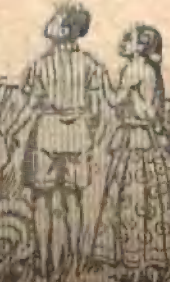

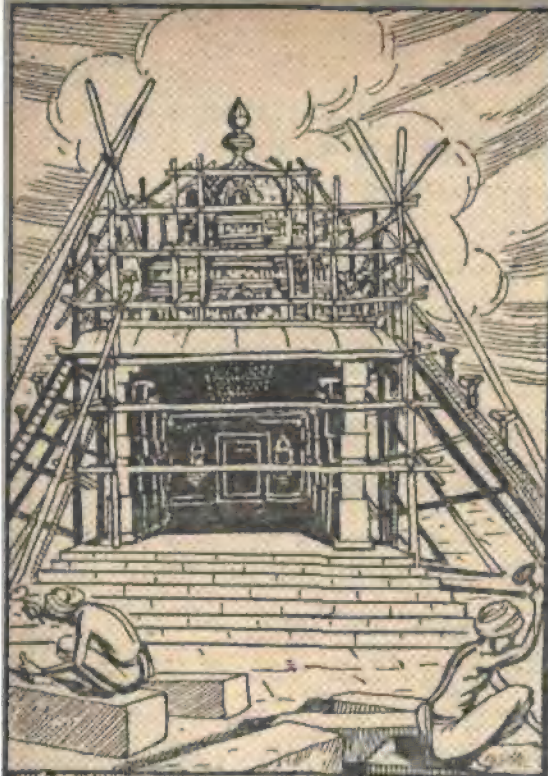
సంపుటి 10 : సంచిక 2

ఫిబ్రవరి 1952

చందమామ కార్యాలయం కొత్త భవనాలలో ప్రవేశించిన శుభవార్తను అందుకొంటూ మా అభిమానులు, పాఠకులు, ప్రతినిధులూ ఆనందము తెలిపి అభినందన లేఖలు రోజూ కురిపిస్తున్నారు. ఇందుకు కృతజ్ఞులం. ఇతే, కొంతమంది జాబులను యింకా పాత చిరునామాకే వ్రాస్తుండటంవల్ల అవి మాకు చేరటంలో అనవసరమైన జాగునకు కారణమవుతున్నది. ముఖ్యమైన ఈవిషయం గమనించి, ఇటుపైన, 'చందమామ' కార్యాలయం, కొడంబాకం, మద్రాసు - 24 అనే చిరునామాకే ఉత్తరాలు వ్రాయవలసిందని మళ్ళీ కోరుతున్నాము. ఈ సందర్భంలో మా రచ

యితలకుకూడ ప్రత్యేకించి ఒక్కమాట చెప్పవలసివున్నది: ముఖ్యాధిల్ల వేసి ఋక్ - పాస్థలోపంపే రచనలతో ఎటువంటి జాబులూ ఉండకూడదు. తపాలా శాఖవారు ఇటువంటి కవర్లు పరీక్షించి, 'ఇందులో జాబువున్నది - కనుక చార్జి చేస్తున్నాము' అని ముద్రవేసి ఉత్తరాల రేటుప్రకారం అదనపు సొమ్ము పసూలు చేస్తారు. అటువంటిప్పుడు కవర్లు రచయితలకు తిరిగివచ్చేపరిస్థితి ఏర్పడుతూ వుంటుంది. కనుక, - ఇది అందరకూ తెలిసిన చిన్నవిషయమే ఐనప్పటికీ, - చిక్కులురాకుండా శ్రద్ధవహించటం మంచివని మా రచయితలకు సలహా యిస్తున్నాము.

పుణ్యమెవరిది?

పాతరోజుల రాజు ఒక్కడు
జాతికంతకు ఖ్యాతి తేగల
దేనళం కట్టించవలెనని
పూనుకున్నాడు.

రాజుదలచిన కొదవ ఏమిటి ?
మోజుమీర వ్యయప్రమాసలు
లెక్కచేయక చక్కగా గుడి
పూర్తిచేశాడు.

నిక్కముగ ఇటువంటి మందిర
మెక్కడుందని జనులు పొగడగ
చక్కగా తన పేరు ద్వారం
పైన కూర్చాడు.

ఉత్సవాలూ, సంబరాలూ
పచ్చపచ్చగ పెచ్చుమీరగ
హెచ్చు అలసటచేత భూవతి
నిద్రరేయాడు.

నిదురలో కల ఒకటి కన్నా
దెదురుగా తనమందిరం అది
కాని ద్వారంపైన పేరొక
అడుదానిదిగా !

రచన :
'బై రా గ'

రాజు అచ్చెరువొంది రెండవ
రోజు భటులను 'రాజ్యముకా'
వెదకి అవిడ ఎక్కడుందో
తెండి' అన్నాడు.

భటులు కాచికి కాళ్ళుజాచిన
కటిక మునునలి పేదరాలిని
ఒక్కతెను ఆ రాజుముందుకు
తీడితెచ్చారు.

'మందిరం కట్టడానికి నీ
వందచేసిన సాముమెమిటి?
ఎందుకో నీపేరు ఉం'దని
రాజు అడిగాడు.

'మందిరానికి రాళ్ళుమోస్తూ
మ్రుందికుందిన ఎద్దులకు నే
మేతవేసిన మాట నిజ'మని
అవ్వపలికింది.

'కీర్తికె నే పాటుబడితే
అర్తిబావినదామె' అని ఆ
రాజు ముందుసలిఅమెపేరే
చెక్కమన్నాడు.

తెలివితక్కువ దద్దమ్మ

సింగరపురంలో సుక్కు, రుక్కు అని ఇద్దరు దొంగలు ఉండేవాళ్ళు. సుక్కు చాలా తెలివైనవాడు. వాడు తనకు చేత నైన విద్యలు అన్ని రుక్కుకు నేర్పాడు. రుక్కువిద్యలైతే నేర్పాడు గాని, వాటిని సమయం తెలిసి ప్రయోగించే నేర్పు లేదు. అందుకని సుక్కు వాడితో "అబ్బాయీ!—నీఅంతట నీవు స్వతం త్రించి ఏపని చేయబోక. నేనేమి చేస్తానో కనిపెట్టి చూస్తూవుండు. అలానే నువ్వు చేస్తూవుండు" అని చెప్పాడు. సరేనని వెప్పకొన్నాడు రుక్కు.

ఒకరోజున వాళ్ళు, లక్షాధికారి అయి నటువంటి సుబ్బి శెట్టి ఇంట్లో కన్నం వేయటానికని వెళ్ళారు.

సుక్కు కన్నం వేశాడు. వాడూ రుక్కు కలిసి నడి చప్పుడూ చేయకుండా లోపలికి దూరారు. మెల్లిగా ధనాగారం లోకి ప్రవేశించారు.

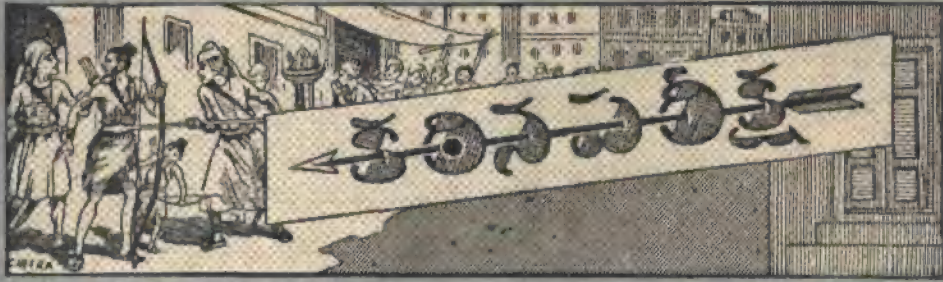
సుక్కు ధనప్రవ్యాళూ, వస్తువాహ నాలూ ఉండే పెద్దపెట్టె తెరిచాడు. ధనం కాజేస్తూ ఉండగా పొరపాటున

చెయ్యితగిలి పెట్టెమూత దభిమనిపడి చప్పుడయింది. ఆ చప్పుడుకు సుబ్బి శెట్టికి మెలకువ వచ్చింది. పడుకొని ఉండే 'ఎవడురా అక్కడ!!'—అని కేక వేశాడు. ఆ వెంటనే సుక్కు 'మ్యావ్! మ్యావ్!!' అని కూశాడు. 'సరే పిల్లి కాబోలు చప్పుడు చేసింది' అని అను కొని సుబ్బిశెట్టి అటువక్కకు తిరిగి మళ్ళీ పడుకున్నాడు.

ఈసారి రుక్కు అక్కడకు వెళ్ళి పెట్టె తీయబోయాడు. దురదృష్టవశాత్తు అది వాడి కాలుకు తగిలి బోర్లాపడ్డాడు. పెద్దగా చప్పుడయింది. శెట్టి లేచాడు. 'ఎవడురా అక్కడ!!'—అని కేకలేస్తూ ఆ గదిలోకి వచ్చాడు.

శెట్టిని చూచి రుక్కు కంగారు పడ్డాడు. వణికిపోతూ చేతులుకట్టుకొని 'నేను రెండోపిల్లనండి, క్షమించండి. బాబూ! ఏమీ అనకండి' అని బతిమాల సాగాడు.

అప్పుడు శెట్టి గదిలో దూరిన రెండు పిల్లుల్నీ పట్టి కట్టి కొట్టి వదిలాడు.

ఒకానొకప్పుడు ఘూర్జరదేశాన్ని ఉగ్రసేను డనే రాజు పరిపాలించాడు. అతడు తనకు ఉన్న రాజ్యంతో తృప్తిపడక, చుట్టుప్రక్కల వున్న రాజ్యాలపైకి దండయాత్రచేసి వాటి నన్నింటినీ తన రాజ్యంలో చేర్చుకుని 'చక్రవర్తి' అని అందరిచేతా పిలిపించు కునేవాడు. తన అధీనంలోకి వచ్చిన రాజ్యాలలోని ప్రజల్ని అనేకవిధాలుగా హింసించి, 'పరమ దుర్మార్గుడు' అన్న పేరు సంపాదించాడు. అక్కడితో ఊరుకొక, ప్రతి పట్టణంలోనూ పాడుగాటి గెడ ఒకటి పాతించి, ఆ గెడ కొనసు తనపేరు చెక్కిన కిరీటం ఒకటి తగిలించి, వచ్చేపోయే వాళ్లందరూ ఆ కిరీటానికి సమస్కారంచేసి మరీ వెళ్ళాలని దండెరా వేయించాడు.

అంతవరకూ స్వతంత్రంగా జీవిస్తూన్న ప్రజలందరికీ అది చాలా అవమానకరంగా తోచింది. కాని విధిలేక, అటు వెళ్లవలసి

నప్పుడల్లా ఆ కిరీటానికి ఒకదణ్ణంపెట్టి మరీ పోతుండేవారు.

అకాలంలోనే, వింధ్యారణ్యంలో గండా అనే భిల్లుడొకడు వుండేవాడు. అతడు ఏకలవ్యుణ్ణి మించిన విలుకాడు. అతడు బాణంవేస్తే గురితప్పుడం అనేదిలేదు. అత డొకనాడు తన పదేళ్ల కొడుకుని వెంటబెట్టు కుని సమీపంలోని ఒక పట్టణానికి వెళ్లేడు.

అక్కడ బజారులో గెడకొనని ఒక కిరీటం తగిలించివుండటం, ఆ కిరీటానికి వచ్చేపోయేవాళ్లంతా పంగి దణ్ణంపెట్టి పోతుండటం చూశాడు. సంగతి తెలుసు కున్నాడు. తనుమాత్రం దణ్ణంపెట్టకుండా తీవిగా నడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

కాని పదిఅడుగులు వేకాడలేదో, గెడవద్ద కాపలాకాస్తూవున్న జవానులు వచ్చేసి గండాభిల్లుణ్ణి, కుమారుణ్ణి పట్టి తీసుకు పోయి చక్రవర్తి సమక్షంలో నిలబెట్టేరు.

"ఎవరయ్యా నువ్వు? ఆ త్రిమూర్తులు కూడా నా అజ్ఞ ధిక్కరించడానికి వీల్లేదు కదా? నీవేమో ఎదురెత్తుగా వ్రవర్తిస్తున్నావటే?" అని అడిగేడు చక్రవర్తి.

"నాపేరు గండాభిల్లుడు. అడవిలో నింహనికిమల్లే విచ్చలవిడిగా తిరిగే నాకు, ఒకానొక రాజు కిరీటానికి టోహారు చెయ్య వలసిన ఆవసరమేమున్నది?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు గండాభిల్లుడు.

"ఓహో, నువ్వేనా గండాభిల్లుడివి? నీ గురి ఎన్నడూ తప్పుదని విన్నాను. ఏదీ నీ సామర్థ్యం నాకొకమాటు ప్రదర్శించి చూపు" అంటూ చక్రవర్తి, ప్రక్కనున్న

వాళ్లతో, "జామిపండు ఒకటి తీసుకు రండోయ్" అన్నాడు.

పండు తేవటంతోనే, "గండాభిల్లు ప్రక్క నున్న వాడికొడుకును తీసుకుపోయి ఎదురుగా ఆచెట్టుకు కట్టెయ్యండి. కట్టి, ఆ జామిపండు కుర్రవాడి నెత్తిమీద నిలబెట్టండి" అన్నాడు రాజు.

అలా చేయటంతోనే ఉగ్రసేనుడు గండాభిల్లుడితో, "నీ కుమారుని నెత్తిపైనవున్న ఆ జామిపండును గురిచూసి బాణంతో కొట్టాలి. లక్ష్మీంతప్పకుండా కొట్టగలిగితే నీవుచేసిన అపరాధాన్ని క్షమించి నిన్ను పిల్లవాణ్ణికూడా వదిలేస్తాను..." అన్నాడు.

ఆమాటలు వినటంతోనే గండాభిల్లుడి గుండె ఝల్లుమంది! వెళ్లంతా చెమటలు పోసినై. కోపంతో పళ్లు పటపటకొరుకుతూ... "రాజా, ఎంత క్రూరుడవు నువ్వు? కాస్త గురితప్పి నాబాణం క్రిందకుపోయిందంటే, చేతులారా నా కుమారుని ప్రాణాలు తీసుకున్నవాడినవుతానే! నా ప్రాణాలుపోయినా సరే నేను ఇందుకు వెప్పకొను!" అన్నాడు.

రాజు వెకిలిగా నవ్వుతూ, "నా అజ్ఞ నెరవేర్చకుంటే, నీకు మరణశిక్ష ఎలాగూ తప్పదు. ఐతే, నీ కళ్ళెదట నీ కుమా

***** చందమామ *****

రుని చంపించిన తరువాతనే ఆపని, తెలిసిందా!" అన్నాడు.

నిశ్శబ్దమయ్యాడు గండాభిల్లుడు.

అతనిని చూచి కుమారుడు "నాయనా, భయమెందుకు? నీగురి ఎన్నడూ తప్పదు. బాబంపడులు!" అన్నాడు.

ఆ మాటకు "కెభాష్!" అని రాజే మెచ్చుకున్నాడు.

గండాభిల్లు తన అమ్మలపాదిలోనుండి పడునైనబాబం ఒకట తీశాడు. దాని వాడి మొన వెండిరేకులా ధగధగ మెరుస్తూ కన్నులను మిరుమిట్లు గొలుపుతున్నది. పరీక్షించి, దాన్ని మొలలో దోపుకున్నాడు. పాదిలోంచి మరొక సామాన్యపు బాబాన్ని తీసి విల్లుకు తగిలించి, కుమారుని నెత్తిపై నిలిచివున్న బామిపండును గురిచూసి, బాబంపడిలేడు. అదివెళ్లి పండును ముక్కున కరుచుకుని ముందుకు వెళ్ళిపోయింది.

అదిచూసి ఉగ్రసేనుడు 'కెభాష్, కెభాష్' అంటూ చప్పట్లు చరిచాడు. తన కొలుపు లోని సొంత విలుకాళ్లవైపు 'ఎందుకూ, మీరూ వున్నారు' అన్నట్టుగా చూశాడు.

అలాగ రాజు హేళన చెయ్యటం వాళ్లందరికీ చాలా అవమానకర మనిపిం

చింది. 'దేశాభిమానం పడులుకుని పాట్ల కోసం వీడి కొలువులో చేరినందుకు ఉత్త పుణ్యాన్ని ఇలా అవమానంచేస్తాడా?' అను కున్నారు వాళ్లంతా.

మాటవ్రకారం, చక్రవర్తి గండాభిల్లు కొడుకు కట్టువిప్పించి, వాళ్ళిద్దర్ని యథేచ్ఛగా వెళ్ళిపోవచ్చు నన్నాడు.

గండాభిల్లు వెళ్ళిపోయేటప్పుడైనా చక్ర వర్తికి నమస్కారంచెయ్యటంకాని, సెలవు తీసుకోడంగాని చెయ్యలేదు.

'ఎంతటెక్నూ వీడికి!' అనిపించింది చక్ర వర్తికి. ఐతే యేం, ఏమీ అనలేకపోయాడు. గండాభిల్లుడు తనదారిని వెడుతేంటే అతని

మొలలోవున్న వాడిబాణంమొన తళుక్కు
మని మెరిసి, చక్రవర్తి కంటపడింది.

'అబ్బీ, అగు. ఇందాకనే అడుగుదా
మనుకున్నాను. మొదటతీసిన ఆ బాణాన్ని
పదును పరీక్షించి, వాడకుండా మొలలో
పెట్టేశావు దేనికి?' అని అడిగాడు రాజు.

గండాభిల్లుడు, 'దేనికా? ఒకవేళ నా
బాణం గురితప్పి నా కుమారుని ప్రాణం
పోవటమే జరిగిననాడు ఈ వాడిబాణం
నీ గుండెలో దూసుకుపోయి వుండేది!
అని నదురూ బెదురూ లేకుండా చెప్పేడు.

ఉగ్రసేనుడు ఉగ్రుడైలేచి, 'ఏమన్నావు?
నాప్రాణాలు తీస్తావా?' అంటూ తన విలు
కాళ్లవైపు తిరిగి, 'చూస్తారేం, రాజద్రోహిని
చూస్తూ' అన్నాడు.

అవాక్యం పూర్తికాకుండానే గండాభిల్లు
తన మొలలోని బాణాన్ని తీసి సంధించి,
చక్రవర్తి తొమ్మును గురిచూసి కొట్టేడు.

'అమ్మోయ్!' అంటూ చక్రవర్తి గొడ్డలి
పెట్టుగా ఒరిగిపోయాడు.

అప్పుడు రాజభటులు 'పట్టుకోండి!
పట్టుకోండి!!' అంటూ గండాభిల్లువైపు పరు
గెత్తేరు.

కాని, అక్కడి జనం వాళ్లను అడ్డు
తగిలి, 'ఒక్క అడుగు ముందుకువేశారంటే
ప్రాణాలు తక్కువుసుమా జాగర్ర!!!'
అన్నారు. దానితో వాళ్లు పలాయనం
చిత్తగించారు.

'ఈ లోకకంటకుణ్ణి వధించి, మాకు
పీడ వదిలించావు మహాస్థుభావా!' అని
ప్రజలంతా గండాభిల్లుణ్ణి అనేకవిధాల
పొగిడి, అంతవరకూ ఉగ్రసేనుడి కిరీటానికి
తప్పనిసరిగా బోహరు చెయ్యవలసినవచ్చిన
వాళ్లంతా గండాభిల్లుకి హృదయ పూర్వ
కంగా, భక్తిగౌరవాలతో నమస్కారం
చేశారు.

2

ప్రజలంతా గంట స్తంభం దగ్గరకు పరుగు లెత్తి గంటలు లెక్కిస్తున్నారని చెప్పాం కదా? అయితే, యితలో రాణి చనిపోయి నట్లు గంట స్తంభానికి కలుసు ఎలా వెళ్లింది? నిజానికి, రాణి చనిపోయినట్లు ఒక్క వృద్ధు రాలికితప్ప మరో పురుగుకి తెలియదే. అంతే కాదు. గంట స్తంభంవద్ద కావలావాడితోసహా అందరూ దర్బారులోనే వున్నారాయే!

ఎప్పుడైతే గంట చెవినిపడిందో, గంట స్తంభం కాచే కావలావాడుకూడా నివ్వెర పోయాడు. ఎవరో అటగేటితనానికి గంట మ్రోగిస్తూవుండివుండాలి. ఒక్క క్షణం అలస్యంజరిగినా రాజ్యమంతా అల్లకల్లోలం అయిపోతుంది. అందుచేత ఒక్కపరుగున వెళ్ళి గంట స్తంభం చేరుకొన్నాడు. చూడగా

గంటలు కొడుతున్నది ఒక వృద్ధురాలు! అయితే అప్పటికప్పుడే ఆమె ముప్పైతొమ్మిది గంటలూ కొట్టటమూ, ప్రజలంతా అక్కడికి చేరిపోవటమూకూడా జరిగింది. ఇలాంటి దారుణానికి ఒడిగట్టిన ఆ వృద్ధురాలిని అమాంతంపట్టి చీల్చివెయ్యాలనే తలంపుతో ఆమెని పట్టుకోబోయాడు. కాని వృద్ధురాలు అవ్యశ్యరూపం పొంది ఎగిరి చక్రాపాయింది.

కావలావాడు గజగజ వణికిపోయాడు. రాణి చనిపోయిందా? ఎలానమ్మటం? ఈ వార్త ప్రజలలో పాకిపోకముందే నిజమో అబద్ధమో తను తెలుసుకోవాలి. అక్కడ చేరిన గుంపును నెట్టుకొని ఒక్కపరుగున అంతఃపురంలో చేరబడ్డాడు. రాణి శయ్యా గృహం ప్రవేశించాడు. రాణి చిరనిద్రలో

వుండటంచూచి నివ్వెరపోయాడు. జలజల కన్నీరుకారుస్తూ, బరువుగా అడుగులు వేసు కొంటూ గదిలోంచి బయటకువచ్చేశాడు.

అప్పటికే గంటస్తంభంనుంచి మరలి అంతా తిరిగి అంతఃపురానికి చేరుకున్నారు. రాణి శయ్యాగృహంలోంచి దుఃఖనము ద్రంలో మునిగివస్తున్న కావలావాడినిచూచి అంతా వారికి తెల్లమైపోయింది. అంతఃపుర మంతా “రాణి,...రాణి” అనే కేకలతో మారుమ్రోగిపోతున్నది!!

ఇక అక్కడ రాజుపరిస్థితి ఎలావున్న దంటే—ఎప్పుడైతే మరణగంట చెవిని పడిందో అప్పుడే గుండెదడ పట్టుకున్నది.

ఒక్కొక్కగంట కొట్టినప్పుడల్లా, తన గుండె మీద సుత్తివెబ్బ కొట్టినట్టే అనిపించింది. ముప్పైతొమ్మిదోగంట చెవిని పడిపడటం తోట, రాజు కూర్చున్నవాడు కూర్చున్నట్టే సోలిపోయాడు. ఐతే చూడవచ్చిన రాజులు తప్ప, రాజపరివారంలో ఒక్కరూ అక్కడ లేరు. వాళ్ళు రాజుసంగతి మరిచిపోయి, గంటస్తంభంవైపుకి పరుగులెత్తారు.

తీరా యిప్పుడు అంతా తెలిసివచ్చిన తర్వాతగాని ఎవరికీ రాజుసంగతి స్మరణకు రాలేదు. “అయ్యో! అంతా యిక్కడనే వున్నామే. బావ ఏమయ్యాడో” అంటూ కంగారుపడ్డాడు శక్తిసింహుడు.

“అవును. ఇది మహాకలవర సమయం. బావగారు దర్బారులోనే వుండివుండాలి. మీరువెళ్ళి వారిసంగతిచూడండి. క్షణంలో నేనూ వచ్చేస్తున్నా” అన్నాడు మంత్రి.

శక్తిసింహుడు బయలుదేరాడు. అతని వెనుకనే తక్కిన పరివారం కదిలారు. వాళ్ళతోపాటు ఆస్థానవైద్యుడూ, దాదీకూడా పోబోయారు. మంత్రి వాళ్ళనిద్దరినీ చూచి “అగండి” అని గద్దించాడు.

ఆస్థానవైద్యుడూ, దాదీ తెల్లబోయారు. “వీళ్ళనిద్దరినీ వేరువేరుగా బంధించి

వుంచండి" అని భటులకు అజ్ఞాపించాడు. భటులు వాళ్ళని తీసుకుపోయారు.

తక్షణమే మంత్రి, రాణి శయ్యాగారం తాళంవేయించి, దర్బారు చేరుకున్నాడు. మహారాజును అనేకవిధాల ఓదార్చాడు. కాని, ఎంతచెప్పినా మహారాజుకు దుఃఖం అగలేదు: "మంత్రి! రాణితోనే పోయింది నాబతుకు. లేకలేక పుట్టిన బిడ్డడిని కళ్ళారా చూచుకొనకుండానే కన్నుమూసింది రాణి. దిక్కుమాలిన దేశాచారం. తలకొక పేరూ రాసుకురావడమట. ఎవడు రాసినపేరులో ఏమి అపశ్రుతి పలికిందో, బిడ్డడికి తల్లి గండం పట్టుకుంది! నారాణి చచ్చి పూరు కుంది!!

"నాబిడ్డడికి ఎవ్వరూ పేరుపెట్టవద్దు. దేశాచారంకాదు, దేవునిజ్ఞ అయినానరే, ఉల్లంఘించి తీరుతాను. నా బిడ్డడికి నా రాణిపేరే పెట్టండి. నారాణి దేవప్రియ. నా బిడ్డను దేవసింహుడు. ఏమి, మంత్రి!—నామాట పాటిస్తావా?" అని పూరుకున్నాడు.

అందుకు మంత్రి "తప్పకుండా పాటిస్తాను, మహారాజా!—దేవసింహుడు... చక్కటిపేరు. మాతల్లిని స్మరించటంకంటే మాకు కావలసిన దేమిటి? ఈ పేరుపెట్టి

పిలవటానికి లోకమంతా సంకోషిస్తుంది" అనిచెప్పి రాజును వూరడించాడు.

ఇక్కడ మంత్రి, రాజు మాటాడుతూ వుండగా, శక్తిసింహుడు కోటలోకి వెళ్ళాడు. వెళ్ళేసరికి వృద్ధురాలి ఎంతవైసం, వైద్యుడ్ని దాదినీ అదుపులో వుంచటం, శయ్యాగారం తాళంవడటం. ఈమొదలైన సందర్భాలన్నీ తెలిసివచ్చినై. తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. దాదినీ వుంచిన తావుకు వెళ్ళాడు.

"దాదీ!—కథ అడ్డుతిరిగింది. తలచిన ఉద్దేశాలన్నీ తారుమారయినై. నిన్నుపెద్దలు విచారణ చేయవచ్చు. నీవు దోషివని వారు తీర్మానించవచ్చు. నీకు మరణశిక్ష విధించ

వచ్చు. భయపడకు. నీ ప్రాణానికి నా ప్రాణం అడ్డువస్తే, నిజం మాత్రం వెల్లడించకు" అని ధైర్యం చెప్పాడు.

రాణికి ఈ తీర్మానాలు జరిగిపోయినై.

తర్వాత మరిరెండు రోజులకు మంత్రి ఆస్థాన వైద్యుడిని, దాదాని దర్బారుకు రప్పించాడు. విచారణ చూడవచ్చిన జనంతో దర్బారు కిటకిటలాడుతున్నది. మొట్టమొదట మంత్రి ఆస్థాన వైద్యుడిని విచారించాడు: అందుకు ఆస్థాన వైద్యుడు—

"మంత్రిపుంగవా! కన్నతల్లిమంటి దేవప్రియ విషయంలో యిలా జరిగిందంటే, చాలా విధూరంగావున్నది. మీకంటే ఎక్కు

వగా శోకిస్తున్నాను నేను. మీకంటే ఎక్కువగా ఆశ్చర్యపడుతున్నాను. కాని యిందులో ఏదో మోసం జరిగింది. ఇది ముమ్మాటికి నిజం. దేవి మరణానికి, లోకానికి బాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత మీకంటే నాకే ఎక్కువ. కనుక నిజం తెలుసుకోటానికి నా శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను. ఇందుకు గాను ముందుగా మనం, ఒక్కపర్యాయం రాణి వారి శయ్యాగృహం పరిశీలించిరావటం అవసరం" అన్నాడు.

అదే ప్రకారం వైద్యుడిని వెంటబెట్టుకొని మంత్రి, రాణి శయ్యాగృహం చేరుకున్నాడు. అప్పుడు వైద్యుడు అక్కడ బల్లమీదవున్న పస్తువులన్నీ ఒక్కొక్కటిగా పరిశీలించాడు. బల్లమీదనున్న పాలలోటా పడిపోయి పాలు ఒలికిపోయినై. అంతకుమీసహా, మరొక ఆచూకీ ఏమీ చిక్కిందికాదు. నిస్పృహచెంది బయటికి వస్తుండగా, వైద్యుడి దృష్టి అప్రయత్నంగా గదిలో ఒక మూలని పడివున్న ఒక పస్తువుపైన పడింది. దగ్గరికి వెళ్ళి చూడగా అది ఒక చచ్చిపడివున్న పిల్లి.

ఇది కంటపడగానే మంత్రి, వైద్యుడూ ఒకరిముఖాలు ఒకరు చూచుకున్నారు. అప్పుడు వైద్యుడు ఒలికిపోయివున్న పాల

వంక చూపుతూ, “ఈ పాలు విషపూరితమైనవని తోస్తుంది. నేను యిచ్చిన మందు ఆ పాలల్లో కలిపివుచ్చుకొని వుంటుంది రావి. ఇతే, పాలల్లో విషం ఎలా కలిసిందో! అది నిలకడమీదనే తెలియాలి” అన్నాడు.

“నిలకడమీద ఎలాగా తెలిసిపోతుందనుకోండి. అయితే, బిడ్డడికిచ్చే పాలల్లో విషం కలిసిందీ అంటే, అది ఎలాజరిగిందో దానికి తెలిసివుండాలి. కనుక మనం యిప్పుడే అమెనీ విచారించువాం” అంటూ వైద్యుడితోసహా మంత్రి దర్బారు చేరుకొన్నాడు. దాదినీ విచారించాడు మంత్రి.

దాది: “స్వామీ!—ఆ లోటాలో ఉన్నవి బిడ్డడిపాలు. నేనే అక్కడ పెట్టాను. పాలు పట్టుదామనుకునేటంతలో ఒక వృద్ధురాలు వచ్చింది. నన్ను బెదిరించింది. నేను హాడిలి పోయి, ఈ మాట చెప్పటానికే ప్రభువుల వారివద్దకు పరుగెత్తుకువచ్చాను. అంతలోనే గంటలు వినబడినై. గంటలు కొట్టినదీ ఆ వృద్ధురాలేనని గంటలు లవాడు చెప్పనే చెప్పాడుకదా! ఆ దుర్మార్గురాలే పాలలో విషం కలిపివుంటుంది. ఇంకా నయం. కొంచెంసేపుంటే, తెలియక ఈ పాలు బిడ్డడికికూడా పట్టివుండును. బిడ్డడి ప్రాణానికి

కూడా మోసం వచ్చివుండేది. ఈ బిడ్డను ఎంతో అదృష్టవంతుడు. అందుకనే దేవుడు కాపాడాడు” అని చెప్పింది.

“ఎవరీ వృద్ధురాలు?—ఆ మెది యే వూరు? విదేశం? ఆమెకు ఇక్కడ ఏమి పని? అసలు ఈ లోపలికి ఎలా ప్రవేశించింది? పాలలో విషం కలపడమేమిటి? ఎవరూ లేకుండాచూచి మరణగంటలు కొట్టడమేమిటి? ఇన్ని దుండగాలా చేసి పట్టుబడకుండా మాయం కావడమేమిటి?” ఈ ప్రశ్నలకు జవాబుతెలియక మంత్రి, వైద్యుడూ ఆలోచనలో పడ్డారు. తక్కిన వాళ్లంతా తెల్లబోయి కూర్చున్నారు.

అప్పుడు మంత్రి భటులతో "ఆ వృద్ధురాలు మానవాతీతమయినదిగా కనబడుతున్నది. ఆమెకు ఈ కోటలో గట్టి సంబంధమున్నట్టు తోస్తున్నది. నిజానిజాలు తెలిసే వరకూ ఏమనుకోటానికీ వీలులేకుండా వున్నది. ఆమె రాకపోదు. మళ్ళీ కోటలోకి వస్తుంది. కనిపెట్టివుండండి" అని హెచ్చరించేశాడు. ఆ వృద్ధురాలు వచ్చేవరకూ దాదినీ, వైద్యుణ్ణి అదుపులో వుంచమన్నాడు.

. . . . .

రోజులూ, నెలలూ గడిచిపోతున్నై. రాజభటులు యావన్నుండి మరొక వ్యాపకం లేకుండా వెయ్యికళ్లతో కనిపెట్టుకుని చూస్తు

న్నారు—వృద్ధురాలు తిరిగి ఎప్పుడు కంటబడుతుందా, ఎప్పుడు చీల్చిచెండాడుదామా అని. కాని ఎంతకూ వృద్ధురాలి జాడ ఏమీ తెలియరాలేదు. అందరూ నిస్పృహచెందారు. ఇక రాజుసంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. రాణి పాపటంతోటే మనః స్తమితం తప్పింది. మంత్రి, బావమరిది ఎంత ధైర్యం చెప్పినా ఫలితం ఏమీ కనుపించలేదు. క్రమంగా, ఆరోగ్యంకూడా క్షీణించసాగింది.

రాజు బావమరిదిని పిలిచి, పిల్లాజెల్లాతో సహా వచ్చి కోటలోనే వుండిపోమ్మన్నాడు.

శక్తిసింహుడికిమాత్రం అంతకంటే కావలసిందేమున్నది? మరునాడే కుటుంబంతోవచ్చి రాజభవనంలో ప్రవేశించాడు.

శక్తిసింహుడే రాజ్యభారం వహించాడు. ఇక యువరాజు—నామకరణంనాడు దాది చేతులలోంచి బారిపడ్డ క్షిణిమే మొదలు, పసివాని ఆరోగ్యంచెడింది. కళకళలాడే అముఖంలోని చిరునవ్వు అనాటితోనే అంతరించింది. అంతకంటే ఘోరం! ఒక్కొక్కరోజు పైబడినకొద్ది శరీరమంతా పెరుగుతూవున్నా, కాళ్ళు మాత్రం సన్నబడటం మొదలుపెట్టి, దాదాపు చీపురుపుల్లలుగా తయారయినై. ఆ కాళ్ళల్లో వీసమెత్తు సత్తువలేకుండా

పోయింది. కాళ్ళు వుండికూడా కుంటివాడే అయ్యాడుపాపం. అయితే ఈసంగతి రాజు దాకా పోనేలేదు. రాజే కాదు, ఇప్పుడు యువరాజుని పెంచుతున్న దాదికితప్ప మరొకమనిషికి ఈ గుట్టు తెలియకుండా శక్తిసంహుడు కట్టుడిట్టు చేశాడు. ఎంతో జాగ్రత్తగా మసలుకొంటూ రోజుకొకటి రెండు పర్యాయములుమాత్రం పొత్తిళ్ల గుడ్డలతో యువరాజుని తీసుకువెళ్లి రాజుకి చూపుతుండమని దాదికి హెచ్చరిక చేశాడు.

చిన్నవాడిని చూచినప్పుడల్లా రాజు "నాతండ్రి చిరునవ్వు నారావీతోటే మాయమైంది. పాపం, పసికూన. ఎలా పెంచుతారో!" అని నిట్టార్చేవాడు. యువరాజు ముఖం కళావిహీనంగా వుండటానికి కారణం కొంతవరకు తల్లిలేని లోపమే అయినా, అంతకంటే ముఖ్యం అరోగ్యం చెడిపోవడమే అని పాపం రాజుకేంతెలుసు?

మూడేండ్లు గడిచినై. దేవసంహుడు ఈపాటికి నడకనేర్చి వుండాలికదా? ఐనా, దాది చిన్నప్పటి లాగనే ఇంకా బిడ్డకు గుడ్డలుకప్పి ఎత్తుకువచ్చి చూపుతున్నది. ఇదిచూచి రాజు "జాగ్రత్తగా పెంచ

మంటే మరీ అంత చంకదిగకుండా చెయ్యమనా? అదీ అంత మంచిదికాదు. నడవవలసిన వయస్సులో నడవనివ్వాలి. ఏదీ ఒక్కమారు దించు. నాతండ్రి తప్పటడుగులు వేస్తూవుంటే కళ్లారా చూస్తాను" అన్నాడు.

ఏమిచెప్పాలో తోచక, దాది దిక్కులు చూడసాగింది. సరిగా అదేసమయంలో శక్తి సంహుడు అక్కడే వుండటం సంభవించింది. దాది పడుతున్న అవస్థ గ్రహించాడు. అమె జవాబు చెప్పేటంతలో తనే కలగజేసికొని "క్షమించాలి. మీతో ఒక మనవి చేవామని చాలకాలంగా ఆనుకుంటున్నాను. అయితే,

అదేమంత పెద్ద విషయంకాదు కనుక, పని గట్టుకొని చెప్పలేదు. మరొకలాగ..." అని అగాడు.

"చెప్పవేయ బావా! నాదగ్గిర నందేహ మెందుకు?" అన్నాడు రాజు.

"మరేమీలేదు. మన చిరంజీవిసంగతే. పుట్టినది మొదలుకొని చూస్తున్నాను. బిడ్డడి కాళ్ళు అంత బలంగా కనుపించటంలేదు. తక్కిన అవయవాలన్నీ చక్కగా పెరుగు తున్నవికాని, కాళ్ళలోమాత్రం ఏదో లోపం కనిపిస్తున్నది. ఇందుకు అసలు కారణం ఏమైవుంటుందా అని తెలుసుకోవటానికి యెంతో ప్రయత్నించాను. కాని ఏమీ బోధపడిందికాదు. అందుకనే బహుశా దాది బిడ్డడిని క్రిందకు దింపకపోవడం" అని ఎంతో సమ్రతగా మనవిచేసుకున్నాడు శక్తిసింహుడు.

రాజు తెల్లబోయాడు. కోపంకూడా వచ్చింది. "ఇంతకాలంగా ఈ విషయం

నాకు తెలియజెయ్యకపోవటానికి కారణం? ఏదీ, బిడ్డడిని ఇలా యివ్వు" అంటూ దాది చేతిలో బిడ్డడిని అందుకున్నాడు. కాళ్ళపైనున్న గుడ్డలు తొలగించి ఒక్క చూపు చూశాడు. కృశించిపోయి, ఎముక అయినా పున్నదా లేదా అనే నీరసస్థితిలో పున్న ఆ కాళ్ళనుచూచి రాజు కొయ్యబారి పోయాడు. కొద్దిసేపటికి తెప్పరిల్లుకుని, "దారుణం!-తక్షణమే ఘనవైద్యులని రప్పించండి. పొండి" అని బొబ్బలుపెట్టాడు. రాజ్యంలోని ఘనవైద్యులంతా వచ్చారు. అన్నిరకాల చికిత్సలూ చేశారు. కాని, ఫలితం కనుపించలేదు.

రాజు ఎడబాటుతోనే కృంగి కృశించి పోయాడురాజు. తలవనితలంపుగా వచ్చిన ఈ అవాంతరంతో పూర్తిగా మంచంపట్టాడు.

కాలం సమీపించిందని గుర్తించు కొన్నాడు. తనూ పోతే మరి యువరాజుకి దిక్కెవరు? [ఇంకా వుంది]

ఒక పెదరాలికి ముగ్గురు కొమాళ్ళు. వాళ్ళు పసివాళ్ళుగా ఉండగానే భర్త పోవటంచేత ఆమె కూలీనాలి చేసి పిల్లలను పోషించ వలసి వచ్చింది.

రెండేళ్ళపాటు ఆమె కష్టపడి శక్తికి మించిన పనిచేసేసరికి ఆరోగ్యం చెడింది. మందూ మాకూ పుచ్చుకోవాలంటే డబ్బేదీ పాపం? అలాగ ఆశ్రద్ద ఐపోయి క్రమంగా ఆమె మంచం పట్టవలసిన స్థితివచ్చేసింది.

అప్పుడు కొడుకులు ముగ్గురూ ఒకచోట కూర్చుని ఆలోచించటం మొదలెట్టారు :

"ఎలాగైనా మనం డబ్బుసంపాదించి, ఆ డబ్బుతో అమ్మకి వైద్యంచేయించాలి. మందు కొనితేవాలి" అన్నాడు పెద్దన్న.

"అమ్మకి నిమ్మళించాక ఇంక ఆమెకు శ్రమఇవ్వకుండా మనమే సొమ్ము సంపాదించి తిండికి గుడ్డకూ చూసుకోవాలి" అన్నాడు చిన్నన్న.

"సరే బాగానే వుంది, కాని, డబ్బు సంపాదించడం ఎలాగ?" అని ప్రశ్నవేకాడు చిట్టితమ్ముడు.

ఎలాగ అంటే ఎలాగ? ఆనుకున్నారు అన్నలిద్దరూ.

"నేను ఏ ఆఫీసులోనైనా పనికి కుదురు తాను. మంచి మంచి జీతాలు ఇస్తారుట ఆఫీసుల్లో!" అన్నాడు పెద్దవాడు.

"అలాగైతే నేనూ అపనే చేస్తాను. మన ఇద్దరి జీతాలూ కలిపితే కావలసినంత సొమ్ము!" అన్నాడు రెండోవాడు.

"సరేకాని, ఆఫీసులో పనులు చెయ్యా లంటే మొదట ఒళ్లోకివెళ్ళి చదువుకోవాలి. మనం చదువుకోలేదే. పని ఎవరిస్తారు?" అన్నాడు చిట్టితమ్ముడు.

"ఆటైతే వరకం చేద్దాం పొనీ. పనస తోనలో, సపాటాషల్లో, వెరు సెనగపప్పి కొనితెచ్చి, కేకలువేసుకుంటో విధివిధికి

వెళ్ళి అమ్మితే పిల్లలంతా కొనుక్కుంటారు” అని తనకు తోచిన ఉపాయం బయట పెట్టాడు పెద్దన్న.

“ఔను. ఇద్దరం చెరో వీధికి వెళ్లి అమ్ముకు రావచ్చు. ఈ ఆలోచన చాలా బాగుంది!” అని చిన్నన్న ఆ తీర్మానాన్ని బలపరిచాడు.

కాని చిట్టితమ్ముడు అంగీకరించలేదు. “వర్తకానికి మొదట పెట్టుబడి కావాలి. పనసతొనలూ, సపాటాపళ్ళూ, వేరుసెనగ పప్పు కొనితేవటానికి సామ్యుకావాలి. సొమ్మేదీ?... అంతేకాకుండా, పనసతొనలూ, సపాటాపళ్ళూ మొదలైనవన్నీ మనకే చాలా

ఇష్టం. తీరా అమ్మటానికి తెచ్చేసరికి మనకే తినబుద్ధివేస్తుంది: కనుక, మీరు చెప్పిన ఉపాయం బాగాలేదు” అని ఖండించివేశాడు.

ఇలాగ ఎన్నో తీర్మానాలు పెద్దన్న తిసుకు రావటం, బాగున్నదంటే బాగున్నదంటూ చిన్నన్న బలపరచబోయేసరికి చిట్టితమ్ముడు ఖండించటం జరిగింది.

అఖరికి అన్నలిద్దరికీ కోపంవచ్చి, “ఏం చెప్పినా పనికిరాదంటావు! మేం చెప్పినది చెడగొట్టడమేకాని, నీకు ఒక్క ఆలోచనా తోచదు!” అని చిట్టితమ్ముణ్ణి కసరాదు.

అప్పుడు చిట్టితమ్ముడు, “నాదీ ఒక ఆలోచన ఉంది: ఈ ఊళ్లో దొంగతనాలు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయనీ, దొంగల్ని పట్టుచిన్నవాళ్లకి మాంచి బహుమానాలు ఇస్తారనీ రాజుగారు చాటింపువేశారు, విన్నారుకదా!” అన్నాడు.

“విన్నాం. కాని దానివల్ల మనకేమిటి లాభం? మనం చిన్న పిల్లలం, దొంగల్ని పెద్ద పెద్ద పోలీసులే పట్టుకోలేరు. మనం పట్టుకోగలమా?” అన్నారు అన్నలు.

చిట్టితమ్ముడు, “నిజమైన దొంగల్ని మనం పట్టుకోనేవద్దు. మనం ముగ్గురం

ఉన్నాంకదా. మనలో ఒకడు దొంగ అనుకోవాలి. తక్కిన ఇద్దరూ వాణ్ణి కట్టి తీసుకుపోయి రాజుముందు పెట్టి బహుమానాలు తెచ్చుకోవాలి!" అన్నాడు.

అన్నలకి ఈ ఆలోచన నచ్చి, "నేను దొంగగా ఉంటా"నంటే "నేను దొంగగా ఉంటాను!" అని వాళ్ళు ముందుకొచ్చారు.

అందుకు చిట్టితమ్ముడు "దొంగ ఎంత చిన్నవాడుగా ఉంటే అంతమంచిది. కనుక నేను దొంగగా ఉంటాను. మీరిద్దరూ నన్ను కట్టితీసుకుపోండి!" అన్నాడు.

అన్నలు "సరే" అన్నారుకాని వాళ్లకొక భయంకరిగింది.

"మనం చిట్టితమ్ముణ్ణి 'దొంగ' అని రాజుగారికి వప్ప చెప్పేస్తే, బహుమానం రావచ్చుగాని వాణ్ణి ఖైదులో పెడతారే?"

ఈభయం కలగగానే, వాళ్లు ఆ ఉపాయానికి వప్పుకోలేదు.

చిట్టితమ్ముడు నిబ్బరంగా నిలబడి, "మీరు నేను చెప్పినట్లు చెయ్యకపోతే అప్పు బతకదు! నేను ఖైదులో ఉండవలసి వస్తుందిగదా అని వెనుదీసి అమ్మని బాధిస్తామా?" అని అనేశాడు.

విధిలేక అన్నలు వప్పుకున్నారు.

వాళ్ళు వప్పుకోడంతోనే చిట్టితమ్ముడు యింకా ఆలస్యం దేనికని, వెంటనే, కట్టుకున్న లాగు తీసేసి గోచి పెట్టుకున్నాడు. లాంతరుమసి కాస్తంత మొహానికి వంటికి రాసుకుని 'దొంగలాగా ఉన్నానా?' అని అన్నలను అడిగేడు.

వాళ్ళకిమాత్రం దొంగ ఎలాగఉంటాడో వింతెలుసు? దొంగ అలాగే ఉంటాడు కామోసు అనుకుని, "ఓ, భలేబాగా వున్నావ్ రా" అన్నారు.

చిట్టితమ్ము డొక నులకతాడు సంపాదించాడు. చేతులు రెండూ నడుం వెనక్కి పెట్టి, నులకతాడుతో కట్టి రాచేసుకున్నాడు.

పట్టుబడ్డ అసలు దొంగలాగే జాలిమొహం పెట్టుకుని బయల్దేరేడు.

చిట్టతమ్ముడు వాళ్ళతో, "మీరు కేకలు వేస్తూ నన్ను లాళ్ళుపోవాలి! 'నడు-నడు' అని గడ్డించాలిగాని ఊరికే ఉండకూడదు!" అని హెచ్చరించాడు.

తమ్ముడు చెప్పినప్రకారం అన్నలు వాణ్ణి రాజువిధివెంట లాక్కుపోసాగారు. 'దొంగని పట్టాం దొంగని పట్టాం' అని కేకవేసేసరికి ప్రతివాడూ వాళ్ళని వెంటాడి, క్రమంగా అదొక పెద్ద గుంపుగా పోగైంది.

కోటగుమ్మంముందు పహరావాళ్ళు వాళ్ళని లోపలకు వెళ్ళనియ్యమన్నారు.

కాని రాజుగారే స్వయంగా "అ పిల్లలు ముగ్గుర్ని లోపలకి రానివ్వ"మని పహరా వాళ్ళకు ఆజ్ఞాపించారు.

తీరా రాజుఎదటికి వాళ్ళువచ్చాక 'ఏమిటరా?' అని అడిగేసరికి అన్నలిద్దరూ

కాగారుపడి చెప్పవలసిన మాటలు చెప్పవేలేకపోయారు.

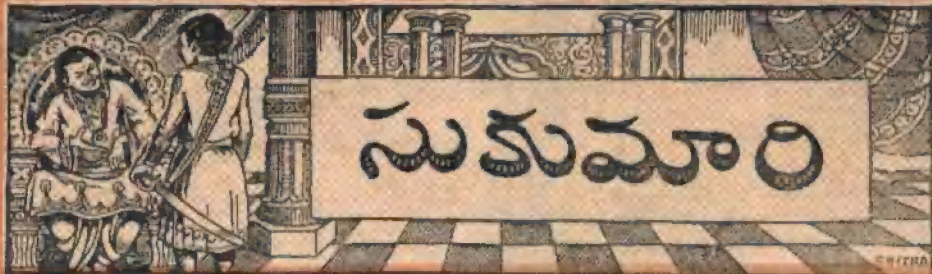
మించిపోతుందని తోచి చిట్టతమ్ముడు ధైర్యంగా, "ప్రభూ!—నేను దొంగనండి. వీళ్ళు నన్ను పట్టుకున్నారు! వీళ్ళకి బహుమతి ఇచ్చి పంపిసి నన్ను ఖైదులో పెట్టించండి!" అనేకాడు.

బహుమానాలకోసం వాళ్ళు ఈ ఎత్తు ఎత్తేరని కనిపెట్టేశాడు రాజు. "నిజంచెప్పండి" అని అన్నల్ని గద్దించి అడిగేసరికి వాళ్ళు నిజం చెప్పేశారు.

ఐతే రాజు అపిల్లల మాతృభక్తికి, చిట్టివాడి యుక్తికి సంతోషించి, ఆమెకు వైద్యం చెయ్యటం కోసమని తన అస్థానవైద్యుణ్ణి వెంటనే వాళ్ళ యింటికి పంపాడు. కొద్దిరోజుల్లోనే ఆమె తేరుకుంది.

వాళ్ళనుపెంచి పెద్దవాళ్ళనుచేసి, తనకొలుపులోనే రాజు ఉద్యోగంకూడా ఇప్పించాడు.

సుకుమారి

విదర్భమహారాజులుంగారి కుమారుడు జయంతుడుండేవాడు. అతడు చాలా అందగాడు. ఒక్క అందగాడు మాత్రమేకాదు, మాంచి బలశాలి, పరాక్రమవంతుడూ కూడాను. అతణ్ణి ఎరిగిన ప్రతి రాజకుమార్తెకూ అతణ్ణి పెళ్లిచేసుకోవాలని కురూహలంగాప్పుడేది. అందుచేత రోజూ ఏదో ఒక దీశనుంచి స్వయంవరానికి రావలసిందని జయంతుడికి అహ్వాన పత్రికలు వస్తూనే ఉండేవి. అనేకమంది రాజులు తమ తమ కుమార్తెల ఛాయా చిత్రాలు వంపురూ తనకు నచ్చిందీ లేనదీ వ్రాయమని కోరుతూ ఉండేవారు.

జయంతుడు స్వయంవరాలకు వెళ్ళేవాడు. కాని, పెళ్ళికూతురుని చూసేసి తనకు నచ్చకపోయినపక్షంలో అమె పూల హారంతో తనవద్దకు రాకపూర్వమే మెల్లిగా తప్పకొని అవతలికు వెళ్లిపోయేవాడు. తన

వద్దకు రోజూ వచ్చే చిత్రాలనుకూడా అతడు తోసిపుచ్చడమే జరిగేది. ఒక్కొక్క చిత్రమే చూసి, పెదవివిరిచేసి, పక్కన పెట్టేస్తూండేవాడు.

కుమారుడికి ఏ పెళ్ళికూతురూ నచ్చక పోవటం చూసేసరికి విదర్భమహారాజుగారికి అందోళన కలిగింది.

ఒకనాడు జయంతుడికి కబురుచేసి 'కుమారా, జయంతా! ఏ రాజకుమార్తెనో ఒక రాజకుమార్తెను యెంచుకొని పెండ్లి చేసుకోవాలి. నువ్వు వివాహంచేసుకొని బిడ్డల్నికంటే, మనుమల్ని మనుమరాళ్లని చూసుకుని మురిసిపోవాలనిఉంది నాకు. నా కోర్కె తీర్చువా?' అన్నది.

అందుకు జయంతుడు, 'నేనేం చెయ్యను? నాకు ఎవరూ నచ్చటంలేదు. ఈ రాజకుమార్తెలంతా అసలైన రాజకుమార్తెలు కారేమో!' అని అన్నాడు.

అమాటవిని, మహారాణి 'అసలైన రాజ కుమార్తెలంటే ఎలావుంటారు నాయనా? నీ ఉద్దేశ మేమిటో నాకు చెప్పితే అలాంటి వాళ్లకు ఎలాఅయినా వెతికి తెప్పించి పెళ్ళి చేయిస్తాను' అని చెప్పింది.

జయంతుడు, 'అసలైన రాజకుమార్తె అంటే అతి సుకుమారి అన్నమాట. నేను చూచినవాళ్లంతా మోటువాళ్ళే కాని నాజూ కైనవాళ్ళు కాదు!' అనేకాడు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచాక మహారాణి కాశీయాత్రకని సపరివారంగా బయల్దేరింది. తల్లికి సహాయంగా ఉంటాడని మహారాజు వారు జయంతుణ్ణికూడా వెళ్లమన్నారు.

విదర్భమహారాణిగారూ, యువరాజు గారూ తమచోకానికి వేంచేస్తున్నారని తెలిసి కాశీరాణి వారికి స్వాగతంగాచ్చి, తన అంతః పురంలోనే వారికి బస యేర్పాటుచేసింది.

కాశీరాణికి ఒక చక్కనిచుక్కలాంటి కుమార్తె వుంది. ఆ బాల చెక్కిళ్లు గులాబీ రేకులకుమల్లే మృదువుగా మనోహరంగా వున్నాయి. ఆమె చేతులు కలువకాడలకు మల్లే మెత్తగా వున్నాయి. ఆమె నడుస్తోంటే, నడుస్తోన్నట్లు గాకుండా మానససరోవరంలో విహరించే రాజహంసలాగ కనపడేది.

ఆ బాలను చూచి చూడటంతోనే విదర్భ మహారాణికి అపిల్లను తన కోడలుగా చేసు కోవా లనిపించింది. జయంతుణ్ణి రహస్యంగా పిలిచి, దూరాన కనపడుతోన్న రాజకుమార్తెను చూపి, 'ఏమంటావు?' అని అడిగింది.

అతడు అపిల్ల అందాన్ని మెచ్చుకున్నాడు కాని, 'అసలైన రాజకుమార్తె ఔనే కాదో మరి!' అన్నాడు.

'కాకపోవడమేమిటి? ఇలాంటిపిల్ల మనం వెయ్యి సంవత్సరాలు తపస్సుచేసినా లభించదు. ఇక సంశయించక ఈ పిల్లను వరించు' అని విదర్భమహారాణి కుమారునికి సూరిపాసింది. అతడేదో చెప్పబోతోంటే

ఆ మాట వినిపించుకోకుండానే కాశీరాణి వద్దకు వెళ్లి, 'వదెనా, మీతో నాకు వియ్యం అందాలనివున్నది మరి ఏమిటి మీ వుద్దేశం!' అన్నది దాపరికం లేకుండా.

అందుకు కాశీరాణి, 'అంతకంటే కావాల్సిందేమిటి? కాని మా పిల్ల చాలా సుకుమారి. అసంగతి కనిపెట్టి కంటికి రెప్పలాగ కాపాడుకోగల వరుడికేగాని పెళ్ళి చెయ్యటం ఇష్టంలేక పిల్లకు పెళ్ళియ్యి వచ్చినా మావారు స్వయంవరం చాటించి చారుకారు. అటువంటి వరు దెక్కడున్నాడో చారులద్వారా వాకబు చేయించి అలాంటి అల్లుడు లభిస్తేనే పెళ్ళి చేద్దామన్నారు' అంది.

విదర్భరాణి వెంటనే కుమారునితో "నాయనా, నీవు ఎటువంటి భార్యకావాలని ఇన్నాళ్లనించి కోరుకుంటూ వున్నావే సరిగా అటువంటి పెళ్ళికూతురే యిప్పుడు లభించిందోయ్! ఈమె చాలా సుకుమారిట' అంది.

అప్పుడు జయంతుడు, 'మాటల కేమమ్మా, అంతా అలాగే చెబుతారు. అమె సుకుమారి ఔనో కాదో పరీక్షచేసిగాని ఒక నిశ్చయానికి రావటానికి ఏలులేదు' అన్నాడు.

'సరే' అని రాణి పరీక్షచెయ్యటం ఎలాగ అని అలోచించటం మొదలెట్టింది. ఇంతట్లో సాయంత్రమైంది. ఇరవైమంది పరిచారికలు తలకొక పరుపూ పట్టుకుని రాజకుమార్తె శయనమందిరంవైపు వెడుతో కంటపడ్డారు.

విదర్భరాణి, 'ఏమిటా, ఏకంగా ఇన్ని పరుపులు పట్టుకెడుతున్నారెందుకు?' అని వాళ్లని అడిగింది.

'మా రాజకుమార్తె అతి సుకుమారి. ఇరవై పరుపులూ ఒకదానిపైన ఒకటివేసి పడుకోపెడతాము. లేకపోతే అమెకు నిద్ర పట్టదు' అన్నారు. విదర్భరాణి ఈ విధూర మేమిటో చూడాలని వాళ్ళు

వెంటే వెళ్ళింది. ఆ పరువులు తీసుకు వెళ్ళి పరిచారికల్లో ఒకరై బటానీలు నములుతో నడుస్తోంది. వాడుల్లో ఒకగింజ బారి క్రిందవడింది.

ఆ గింజను చూసేసరికి విదర్భరాణికి మెరపులాంటి ఆలోచన ఒకటి తట్టింది. ఎవరూ చూడకుండా ఆమె దానిని తీసుకుంది.

పరిచారికలందరూ పట్టుమంచంమీద ఒకదానిమీద ఒకటి ఇరవై పరువులూవేసి వెళ్ళిపోయారు. రాణి తాను తెచ్చిన ఆ బటానీగింజను అట్టమగు పరువుక్రిందపెట్టి, ఏమీ ఎరగనట్లు బయటకు చక్లావచ్చింది.

తెల్లారింది. విదర్భరాణి కాశీరాజ కుమార్తెను చూడబానికని వెళ్ళింది. రాజ కుమార్తె రాత్రి నిద్రలేనిదానికిమల్లే బద్ధ కంగా కనిపించింది.

"ఎవఁమ్మా అలావున్నావు?" అని అడిగింది విదర్భరాణి.

"రాత్రి సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదండీ!" అంది ఆ అమ్మాయి.

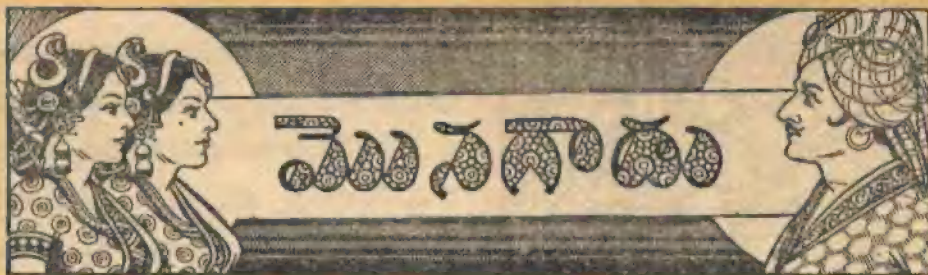
"ఇరవై పరువుల దొంతరమీద పడు కున్నా నిద్రపట్టలేదా?" అని మళ్ళీ అడిగింది విదర్భరాణి.

ఇంతలో కాశీరాణి ప్రవేశించి, "నౌకర్లు ఏవని సరిగ్గా చెయ్యరు. మంచంమీద బటానీగింజ వుంటే చూసుకోకుండానే పరువులువేసిపోయారు సోమరివాళ్ళు! పాపం దీనిమూలాన నా చిట్టితల్లికి రాత్రి నిద్ర పట్టిందిగాదు" అంటూ ఆ బటానీగింజ తీసి చూపించింది.

విదర్భరాణి జయంతునివద్దకు పరుగెత్తి వెళ్ళి సంగతంతా చెప్పేసరికి, అతడు ఎగిరి గంతేసి సంబంధం నిశ్చయం చెయ్య మన్నాడు.

మర్నాడే మంచి ముహూర్తం వుండటం వల్ల ఆ సుకుమారికి జయంతునికి అతి వైభవంగా వివాహం జరిగిపోయింది.

గండకి నడితీరాన ఒకగొప్ప భవనం. ఆ భవనంలో గోపర్తనుడనే రాజు. ఆ రాజుకు మాయ, ఛాయ అని ఇద్దరు కుమార్తెలు. అక్కా చెల్లెళ్ళు ఇద్దరూ ఒకే అచ్చున పోసినట్టు వుండటంచేత, అందులో మాయ ఎవరో, ఛాయ ఎవరో గుణాలను బట్టి తెలుసుకోవాలేగాని, చూపులనుబట్టి తెలుసుకోడం కష్టమయ్యేది.

వాళ్లకు యుక్తవయస్సు వచ్చింది. ఎన్నో సార్లు రాజు స్వయంవరం ఏర్పాటుచేశాడు. కాని, వాళ్లకు ఒకళ్ళూ సచ్చలేదు. రాజుకు విసుగెత్తిపోయింది.

ఒకనాడు, వాళ్లను పిలిచి: "అమ్మాయిలూ!—మీ పెళ్లిగొడవ ఇకనేను తలపెట్టదలచుకోలేదు. ఏ శ్రమయినా పడండి, భర్తలను ఎంచి తెచ్చుకొండి. అవసరమైతే దేశాటనంకూడా చెయ్యండి, వద్దనను" అని కచ్చితంగా చెప్పివేశాడు.

ఇలావుండగా, ఒకరోజున అడవులలో లేళ్లను వేటాడుకొంటూ కీర్తికాంతుడనే రాజకుమారుడు ఆ తీరానికి వచ్చాడు. ఆ సమయాన అక్కడ రాకుమార్తె లిద్దరూ బంతి ఆడుకుంటున్నారు. 'బంతిని ఎవరు ఎక్కువ ఎత్తుకి ఎగురవేయగలరో, వాళ్ళు గెలిచినట్టు' అని పంచెంచేసుకున్నారు.

అక్కడనేవున్న కీర్తికాంతుడు: "ఓస్సీ—ఇదొకగొప్పా!—బంతికొడితే మే ఘమండలానికి తగలాలి" అన్నాడు.

రాకుమార్తెలు "బడాయిలెందుకు, చేతనైతే కొట్టిచూపించు" అన్నారు.

"నాకేం బహుమతి ఇస్తారో చెప్పండి" అన్నాడు కీర్తికాంతుడు. అప్పుడు అతనిని వాళ్ళు తమ తండ్రిపద్దకు తీసుకపోయారు.

రాజు అతనిని ఆదరించి, తన ఉద్యాన వనంలో బంతిఆట పోటీకి ఏర్పాటుచేశాడు. ముందు, రాజకుమార్తెలు బంతి విసిరారు.

తరువాత, కీర్తికాంతుడు వినెరేసరికి, అతని మంత్రబలంవల్ల అది మేఘమండలంలోకి పోయి తిరుగా భూలోకంలోకి రానేలేదు. అతని ప్రజ్ఞకు అందరూ అశ్చర్యపోయారు. రాజు సంతోషించి, "రాకుమారా! చూడగా నీవు మొనగాడివిగా కనబడుతున్నావు. నా కుమార్తెలను ఇద్దరనూ పెళ్ళిచేసుకో. నా రాజ్యంలో అర్ధరాజ్యాన్ని ఏలుకో," అని కోరాడు.

తాముకూడా మంత్రవిద్య నేర్చినవాళ్లే గనుక, కీర్తికాంతుని చూడగానే రాజ కుమార్తెలకు 'చేసుకుంటే ఇటువంటి ప్రజ్ఞాకాలినే పెళ్ళిచేసుకోవాలి' అని కుతూ

హలం కలిగింది. ఐతే—చూపులకు ఇద్దరూ ఒక్కలాగానే వున్నప్పటికీ, కీర్తికాంతుని మనసు ఏమోగాని మొదటించి భాయ వైపే వెుగ్గుతూ వచ్చింది. అతడు తన మనసును రాజుకు వెల్లడించాడు. కాని, రాజు: "నాయనా!—పెద్దపిల్లకు పెళ్ళి అయితేగాని చిన్నదానికి చెయ్యటానికి కాస్తం వప్పుడు. కనుక, ఇష్టమయితే ఇద్దరనూ చేసుకో, లేకుంటే మాయాదేవినే చేసుకో" అన్నాడు.

అందుకు కీర్తికాంతుడు: "సరే, మీ కుమార్తెలకు మంత్రవిద్యలో నేనొక పరీక్ష పెడుతున్నాను. మూడురోజుల లోపల ఎవరు ప్రజ్ఞచూపితే, వాళ్ళను పెళ్ళాడుతా," అని చెప్పాడు. రాజు ఒప్పుకున్నాడు.

తెల్లవారేసరికి కీర్తికాంతుడు అదృశ్య మైపోయాడు. కాని, కనురెప్ప మాయ కుండా మాయ అతనిని రాత్రిపూట అంతా కనిపెడుతూనే వున్నది. పిట్టకైనా తను మాయ మైపోవటం తెలియదనుకున్నాడు కీర్తికాంతుడు. అతనికి తెలియకుండానే వెంబడించింది మాయాదేవి. పోతే, సమయం వచ్చినప్పుడు ప్రజ్ఞను చూపవచ్చు గదా అని భాయ అక్కడనే వుండిపోయి,

తన మంత్రక క్రిసల వాళ్ళవర్కలను కని పెడుకూపుంది.

రాత్రి బయలుదేరిన కీర్తికాంతుడు వెనుతిరిగి చూడకుండా అడవులలో అలా పాతూనేవున్నాడు. మాయకూడా నీడలాగా అతనిని వెంబడిస్తూనేవుంది. తెల్లవారగానే అతడొక మామిడిచెట్టుకింద విశ్రాంతి తీసుకో సాగాడు. అంతలోనే తనను పేరుపెట్టి వెనుకనించి ఎవరో పిలుస్తున్నట్టయింది. నలుమూలలా పారజూచాడు. ఎవ్వరూ కనబడలేదు. కాని, అధ్యనిమాత్రం సరిగా మాయాదేవి కంఠధ్వనిలాగా వుంది.

గ్రహించాడు కీర్తికాంతుడు. చెట్టెక్కి కూర్చున్నాడు. మనిషి ఎవరూ కనిపించ లేదు. ఐనా, తను కూర్చున్న ఆ చెట్టును ఎవరో గొడ్డలితో నరుకుతూవున్నట్టు చప్పు డయింది. చప్పుడు కావటమేకాదు. కొంత సేపటికల్లా చెట్టు పడిపోబోతుందా అన్నట్టు కదలికకూడా వుట్టింది.

అప్పు డతడు చిటారుకొమ్మ విరిచి, మంత్రించి గాలిలోకి వదిలి, తాను దాని పైకి కూర్చున్నాడు. అది విమానంలాగా ఎగిరిపోయింది. కీర్తికాంతుడు ఎవళ్ళకూ పట్టుబడకుండా అకాశమార్గాన వెళుతూ

ఉన్నాడేకాని, అతనివెంబడి భూమిమీద మాయకూడా వెళుతూనేవుంది.

ఎంతసేపని ఎగురగలడు పాపం, కీర్తి కాంతుడు! మట్టమధ్యాహ్న మయేవేళకు విమానం దిగి అతడు ఒక చింతచెట్టుకింద విశ్రాంతి తీసుకోబోయాడు. ఆ చెట్టుకు పైన ఒక పెద్ద తొర్ర వున్నది. అతడు ఆ తొర్రలో దూరాడు. దూరి, ఒక భయంకర మాయ సర్పాన్ని కావలాపెట్టాడు.

మాయాదేవి ఈ చెట్టువద్దకు చేరుకున్నది. కీర్తికాంతుడు ఆ తొర్రలో వుండితీసుతాడని నిశ్చయించింది. కాని, క్రూరపర్వం కాటు వేస్తుండే! చేసేదిలేక, మళ్ళీ గొడ్డలితో

చెట్టు కొట్టినారంభించింది. ఎంత కొట్టినప్పటికీ, ఉక్కును మించిన ఆ గట్టిచెట్టు ఆమెకు లొంగలేదు. గొడ్డలి ముక్కలైంది!

తొరలో కూర్చుండే కిరీకాంతుడు విల్లు ఎక్కుపెట్టి దాణం వదిలాడు. కాని, మాయ తక్షణమే ఒక తోడేలుగా మారి, వికటంగా నవ్వుతూ పారిపోయింది.

ఇంతలో అతనికి మిక్కుటమైన అకలి వేసింది. తొరనుండి ఇవతలకువచ్చాడు. పైమిదిగుడ్డ కిందపరిచాడు. 'ఇప్పుడు అడవులలోకి వేటకువెళ్లి రావటం ఆలస్యమవుతుంది; నాలుగు చేపలను పట్టితెచ్చాం' అనుకొని, గండకినదికి బయల్దేరాడు.

అతను వేటకువెళ్లి వచ్చేటంతలో గుడ్డ పరిచినచోట చక్కటి కుటీరం వెలిసింది. ఆ కుటీరంలోనించి ఒక అందమైన చిన్నది అతనికి ఎదురుపచ్చింది. 'రాజకుమారా!- నేను ఈ వనరాజు వూరురును. మంత్రాలు, తంత్రాలూ మా ఇంటివిద్యలు. నా మహిమ వల్లనే ఇంతలో ఈ కుటీరం సృష్టించగలిగాను. నేను నీ సేవచేసుకుంటామని వచ్చాను, అంగీకరించు' అనిచెప్పి, అతడు తిచ్చిన చేపలను అందుకున్నది.

చేపలను అతిరుచిగా వంటచేసింది. కాని, ఒక్కముక్కయినా అతనికి రుచి చూపకుండా అంతా తనే మింగివేసింది. ఎంతట భోజనానికి విలుస్తుందా అని కనిపెట్టుకునివున్న కిరీకాంతుడు పట్టలేక వంటగదిలోకి వెళ్లగా, నిజంతెలిసిపచ్చింది. అసలే ఆకలితో మండిపోతున్న అతనికి కోపం అగలేదు. ఆమెను మెత్తగా తన్నుదామనుకొనేటంతలో ఆ కన్య మళ్లీ తోడేలు రూపంపొంది, వికటంగా నవ్వుతూ పారిపోయింది! ఆమె మాయాచేవి అని తెలుసుకొన్నాడతడు.

ఇతే, ఎలా చిత్తుచేయటమో అనే తీవ్రాలోచనతో అక్కడనే ఉండిపోయాడు.

మరునాడు మళ్ళీ కిరీకాంతుడు చెట్టు కింద గుడ్డపరిచి చేపలకొనం గండగిసదీకి వెళ్ళాడు. మూడుచేపలు పట్టెత్తాడు. అతడు చెట్టుకిందకు వచ్చేటప్పటికల్లా నిన్నటిమోస్తరుగానే మళ్ళీ ఒక కుటీరం కనిపించింది. 'ఓహో మాయలమారి మళ్ళీ వచ్చిందా!' అనుకుంటూ ఉగ్రుడై అలానే నిలబడివున్నాడు.

అంతలోనే కుటీరం లోపలినుండి ఒక అందమైన చిన్నదివచ్చి ఎంతో వినయంగా అతని ఎడట నిలబడింది. చూడగా ఈకన్య నిన్నను వచ్చినఅమెకు అచ్చ చెల్లెలేనా అనిపిస్తున్నది. అతడు పలకరించలేదు. అమె అతని చేతిలోని చేపలను అందు కొంటూ, "రాజకుమారా!—నేను ఈ వన రాజుకు చిన్నకూతురను. మంత్రతంత్రాలు మాయుంటివిద్యలు. నా మంత్రబలంవల్లనే ఈకుటీరం నిర్మించగలిగాను. నీసేవచేసు కోవాలని వచ్చాను ఎలుకో" అన్నది.

మాయాదేవి మళ్ళీ ఈవేషంతో వచ్చిందని తలచి, అతడు తగుజాగ్రత్తలోనే వున్నాడు. అమె క్షణంలో వంటచేసి, అతనికి వడ్డించింది. అమెనుకూడా తన పంక్తిని కూర్చోమన్నాడు.

అందుకు అమె "నేను మీభోజనమైన తరువాత తింటాను. స్త్రీలకు అదేమర్యాద. ఇంతకూ నేను చేపలనుమాత్రం తినను. మీపైనుండే భక్తిచేత వండిపెట్టానేకాని, వాటిని తాకటం నా కిష్టంలేదు. నాకొక శాప మున్నది. ఏనాడైతే కాలువపొంగి నాకాళ్ళను తాకుతుందో తక్షణమే నేనూ, నాసంతతి కూడా చేపలమైపోతాము' అని చెప్పింది.

అమెమాటలు అతనికి నచ్చినై. అమె మాయాదేవి ఐవుండదని నిశ్చయించుకొని అమెను పెళ్ళిచేసుకొన్నాడు. ఆ కుటీరం లోనే కాపరంపెట్టాడు. కొంత కాలానికి వారికి ఇద్దరుబిడ్డలుకూడా కలిగారు.

అమెచెప్పిన శాపం కీర్తికాంతునికి ఎప్పుడూ గుండెలో మెదులుతూనేవుంది. అందుచేత వారు ఎక్కడయినా కాలవ దాటవలసివస్తే అమెకాళ్ళు తడవకుండా ఎత్తుకొని దాటించేవాడు.

ఒకరోజున భార్యా బిడ్డలను వెంటబెట్టుకొని కీర్తికాంతుడు కొండలకు పోయివస్తున్నాడు. దారిలో ఒక చిన్నకాలువ దాటాలి. అతడు దాటాడు. భార్యా, బిడ్డలూ వెనక వస్తున్నారు. 'ఈ చిన్నకాలువకేముంది' అనుకొని అతడు ముందు వచ్చేస్తున్నాడు.

ఐతే, ఆ చిన్నికాలువ ప్రళయంగా పొంగింది. వాళ్ళ కాళ్ళు తడియటంచేత ముగ్గురూ మూడు చేపలుగా మారిపోయి, కాలువలో కొట్టుకపోసాగారు! 'నాతప్పు తెలుసుకున్నాను. శాపం తప్పించుకునే మార్గం లేదా?' అని దీనంగా అడిగాడు కీర్తికాంతుడు. 'ఇది మాయ. నాపల్ల ఏమీకాదు' అన్నది ఆ కన్య.

అప్పుడు మళ్ళీ మాయ అతని ఎడటికి వచ్చి 'ఇప్పుడైనా నేను నీకు నచ్చుతానా? నన్ను పెళ్ళాడతావా?' అని అడిగింది.

'ఎటువంటి కష్టాలైనా రానీ, నామనసు మారదు' అన్నాడు అతడు నిష్కర్షగా.

అప్పుడు భవాని ప్రత్యక్షమైంది: 'నాయనా! కీర్తికాంతా!!—మాయా ఛాయా నా ఆసుగ్రహంపల్ల పుట్టిన బిడ్డలు. నీ వనుకొన్నట్టు చూపులకేకాదు, గుణాలకు కూడా ఇద్దరూ ఒక్కటే. నీవంటి మొనగా డిని ఎంచి పెళ్ళిచేసుకోమని నేనే వాళ్ళకు చెప్పాను. మాయాదేవి పరీక్షకు నీవు నిలిచావు. గెలిచావు. అంతవరకు నీ భార్యగా వున్నదే ఛాయ. మాయనుకూడా పెళ్ళాడి సుఖంగా వుండు'మంటూ దీవించి అంతర్లితమైంది. అంతలోనే కాలువలోని నీరంతా ఇంకిపోయి, ఛాయా ఇద్దరుబిడ్డలూ చక్కావచ్చారు. అండరూ కలిసి గోవర్ధనమహారాజు భవనానికి పోయి హాయిగా వున్నారు.

ఆడబడుచు వాటా

కొపవరములో కామయ్యసెట్టి అనే అతను ఒకడుండేవాడు. అతనికి ధనాలు అనే భార్య ఉండేది. కామయ్య పెద్దవాడు కావటంచేత తన వ్యాపారమంతా ఇద్దరు కొడుకులకూ పప్పజెప్పి, భార్యతో 'నువ్వు కూడా ఇంటిపెత్తనం కోడళ్ళమీద పెట్టేసి నాతో రా. రోజూ సాయంత్రంవెళ్లి పురాణం విని వద్దాం' అన్నాడు.

'అలాగేనడవండి. పురాణమేగదా. డబ్బిచ్చి చూచేదిగనకనా, రాననటానికి?' అని అంటూ, రోజూ భర్తతో కన్యకాపర మేశ్వరి ఆలయానికి వెళ్ళి, సూరిశాస్త్రులు గారి పురాణం వినివస్తూండేది.

పురాణం అరంభించి, పూర్తిఅయేవరకూ కామయ్య ఎంతోశ్రద్ధగా వింటూండేవాడు. ధనాలుకూడా వింటూండేదిగాని, అవిడకు ఒక్కొక్కప్పుడు విసుగేసుకొచ్చి 'పోదామా' అనిపించేది. కాని, పూర్తి అయేవరకూ

ఉంటే ప్రసాదం ముడుతుందికనక, అది పోనివ్వడ మేమనిచెప్పి, చివరిదాకా ఓపికగా కూర్చునేది.

ప్రసాదంక్రింద ముట్టిన వడపప్ప, పంపరపనాసతేనే, అరటిపండు ముక్కలో భద్రంగా పట్టుకెళ్లి తనకూతురు కాసులమ్మ చేతులో పడవేసేది. ఎప్పుడూ కూతురుచేతు లలోనే పడేసేది కాని, ఇద్దరు కోడళ్ళనూ చక్కా పిలిచి 'ఇదిగోనరా' అని ఒక్క నాడుకూడా ఆ ప్రసాదం ఇచ్చేదికాదు.

అఖరికి ఒకనాడు కామయ్యే కలగజేసు కొని "ఎప్పుడూ కోడళ్ళచేతిలో విదల్పవేమి? ఇంత పక్షిపాతమేమిటని అనుకోరా వాళ్లు? కోడళ్ళనికూడా కూతుళ్ళతో సమంగా చూసుకోవాలి సుమా" అన్నాడు.

భర్త ఇలాగ అనేసరికి తనసంగతి మగ వాళ్ళకీకూడా తెలిసిపోయిందే అనీ, కోడళ్ళని సరిగ్గా చూడటంలేదని తెలిస్తే కొడుకులకు

తనమీద గౌరవం తగ్గిపోతుందని అనిపించి,
'ఇంక పెట్టుపోతల్లో జాగ్రత్తగా ఉండాలి'
అని నిశ్చయించుకుంది.

అవిడ ఆ నిశ్చయానికివచ్చిన మర్నాడు
పురాణంలో సూరికాస్తులుగారు శ్రీరాముల
వారి జననాన్నిగూర్చి యిలా చెప్పారు.

"పుత్రులకొసం దశరథుడు పుత్రకామేష్టి
యాగం చెయ్యగా, హోమగుండంలోంచి
అగ్ని హోత్రుడు వచ్చి, 'రాజా! ఈ పాయ
సాన్ని నీ భార్యలకు ఇయ్యి. వారు గర్భ
వతులై పుత్రులను కంటారు' అనిచెప్పి,
ఒక పాత్రను దశరథునికిచ్చి, అంతర్ధాన
మయ్యాడు. రాజు ఆ పాయసాన్ని రెండు

భాగాలుచేసి, సగం కొసల్యాదేవికి ఇచ్చి
సగం కైకేయికిచ్చి ఉరుకున్నాడు. సుమిత్ర
కేమీ ఇవ్వనేలేదు. ఐతే? కొసల్య తన
సగంలో సగంతిని సుమిత్రకిచ్చింది. కైక
కూడా అలాగే చేసింది. ఈవిధంగా ఆమెకే
ఎక్కువ ముట్టింది అఖరికి. సుమిత్రకు
రెండు వాటాలు ముట్టడంచేత ఇద్దరు కొడు
కులు పుట్టేరు. కొసల్యకి, కైకకి ఒక్కొక్క
క్కడే పుట్టారు."

ఈకథ విన్న ధనాలుకి, విశేషం ఒకటి
తోచింది. దశరథుడికి సుమిత్రపైన ఎక్కువ
ఇష్టం! కనుక అటు పట్టమహిషి అయిన
కొసల్యపైనా, ఇటు ముద్దులరాణి అయిన
కైకేయిపై నా ప్రేమ నటించి, చివరికి సుమి
త్రకు రెండు వాటాలొచ్చేటట్లు పన్నాగం
పన్నేడు! గడుసుతనం అంటే అలా
ఉండాలి!—ఇదీ ఆమెకు తోచిన విశేషం.
తనుకూడా దశరథునికి మల్లెనే గడుసుతనం
చూపి, కొడళ్లపైన కూతురిమీదకంటే
ఎక్కువ ప్రేమ నటించాలనుకుంది.

ఆరోజున పురాణం ఆయాక ప్రసాదం
క్రింద అందరికీ తలకొక బిక్తాయిపండ్లా
ఇచ్చారు. కామయ్య రోజుకుమల్లెనే తన
వంతుప్రసాదంకూడా భార్యచేతిలో పెట్టేడు.

చందమామ

ఆమె ఇంటికి వెళ్లటంతోనే రోజూ మల్లె ఆ
వళ్లను కాసులమ్మ చేతిలో పడెయ్యలేదు.
పెద్దకోడలైన బంగారమ్మనిపిలిచి ఒక
వండూ, రెండోకోడలు వరహాలమ్మని పిలిచి
రెండోవండూ చేతిలో పెట్టింది.

ఇద్దరు కోడళ్లూకూడా ఆశ్చర్యపోయారు.
'రోజూ కాసులమ్మకి ఇచ్చేవారు, ఇవాళ
మాకు ఇచ్చారేమిటి?' అని స్పష్టంగా అడి
గేశారు కూడాను.

అందుకు అత్తగారు, 'ఇదివరకు తెచ్చిన
ప్రసాదం ఎప్పుడూ రవంతే ఉండేది. అది
మీకిస్తే చెయ్యంటూ, నేరంటూ కావటం
తప్ప కొండనాలికకయినా కబురందదని
చెప్పేసి కుర్రదానిచేతిలో పడేసివాన్ని.
ఇవాళ చెరివక పండూవచ్చింది, కనక
మీకిచ్చాను' అంది.

'నరేకాని, ఆడబడుచుకు లేకుండా
మాకా?' అన్నారు కోడళ్ళిద్దరూ.

'ఆడబడుచుకు వేరేవాటా యేమిటరా?
మీరిద్దరూ చెరోచెక్కా యిచ్చినా చాలు!' అంది
అత్తగారు తడుముకోకుండా.

'ఔనత్తా, ఆ మాత్రం తోచిందేకాదు
మాకు' అంటూ బంగారమ్మా, వరహాలమ్మా
చెరోచెక్కా తీసి కాసులమ్మకు ఇచ్చారు.

ధనాలు, కోడళ్ళచేతిలో తలకొక పండూ
పెడుతూఉండగా చూచిన కామయ్యా,
అతని ఇద్దరు కొడుకులూకూడా ఆమె
ఉదారబుద్ధికి సంతోషించి చక్కాపోయారే
గాని, తరవాత యేంజరిగింది వాళ్ళకి
తెలియనే తెలియదు.

ధనాలుమట్టుకి తన పన్నాగం సరిగా
పారినందుకు తన్నుతానే మెచ్చుకుంది.
'పురాణం వినటంవల్లనేకదా నాకి
ఉపాయంతోచింది? పెద్దబు ఊరికెవెప్పేరా
పురాణాలు వినమని? ఇలాంటిలాథం
కలుగుతుందనే వినమన్నారు' అనుకుని,
సంతోషించింది.

స్వర్గంలో దేవేంద్రునికి ఆధిపత్యం రాగానే అన్ని లోకాలను గురించి ఆయన చేయ వలసిన పనులు చేసి, చివరకు భూలోక మందు ప్రజలకు ఎలా సౌఖ్యం చేకూర్చ టమా? అని ఆలోచించాడు. ఏడు చుక్కలను ఎదటికి రమ్మన్నాడు. అవి ఏచ్చి చేతులు కట్టుకొని వరసన నిలబడినై.

చుక్కలు ఏడూ అలా నిలబడి ప్రకాశించే సరికి, గొప్ప వెలుగు వెలిగింది. భూలోకంలో ప్రజలుంతా తలలెత్తి ఆకాశం వైపు చూచారు. ఆ వెలుగుచూచి వాళ్ళు ఆశ్చర్యపడటమే గాక అదేదో ప్రళయమై వుంటుందనుకొని భయపడ్డారు కూడా.

చుక్కలు ఏడూ కలిసి ఏకకంఠంతో "ఏమిటి సెలవు ప్రభూ?" అని అడిగినై.

"భూలోక ప్రజలకు సౌఖ్యాన్ని సమకూర్చ దలిచాను. ఊరక యిస్తే ఏ వస్తువుకూ విలువలేదు. కనుక, మీరు పోయి

నేనిచ్చే వస్తువులను వాళ్ళకు విక్రయించి రావాలి" అన్నాడు దేవేంద్రుడు.

"అలానే దేవరా!" అంటూ పలికినై తీయని కంఠస్వరాలతో ఏడు చుక్కలూ. ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ వున్న భూలోక ప్రజలకు స్వర్గంలో అమరగానం వినిపించిందప్పుడు.

వరసన నిలబడివున్నై చుక్కలు. మొదటి సక్షత్రానికి దేవేంద్రుడు ఒక చక్కటి డబ్బీ చేతికిచ్చాడు. 'ఇదుగో, ఇది హాస్యరసం. ఇది సేవించినవాళ్ళకు సంతోషమిస్తుంది. సంతోషమే జీవికి బలం' అన్నాడు. రెండవ చుక్కకు ఒక డబ్బీ ఇచ్చి 'ఇది సౌశీల్యం. ఇదే ప్రాణికి జీవం' అని చెప్పాడు. మూడవ దానికి ఒకటి యిచ్చాడు. 'ఇది ఆరోగ్యం. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం' అన్నాడు. నాల్గవ దానికి ఒకటిచ్చాడు. 'ఇదే చిరజీవత్వం. బ్రతికి బాగావుంటేనే ఏజీవియైనా పనిచేయ గలిగేది' అని చెప్పాడు. ఐవవ చుక్కకు

ఒక డబ్బీయిచ్చి 'ఇది కిర్తి. మానవునికి పేరూ ప్రతిష్ఠా కలిగిస్తుంది' అన్నాడు. ఆరవదానికి ఒక డబ్బీ యిచ్చి 'ఇది ఆనందం. దీనికోసమే మహర్షులుకూడా తాపత్రయపడుతూవుంటారు' అని చెప్పాడు. ఏడవదానికి ఒకడబ్బీ యిచ్చి, "ఇదే ఐశ్వర్యం. జీవితరథం సాగటానికి అగత్యమైన సాధనం" అని చెప్పాడు.

చుక్కలు ఏడూ భూలోకానికి దిగి డబ్బీలలో సరకు అమ్మజూపినై. నాలుగోచుక్క వీధులంట తిరుగుతూ 'దీర్ఘజీవితం కావాలా! దీర్ఘజీవితం!!' అంటూ విక్రయించే సరికి జనులు 'మాకుకావాలి' 'మాకు కావాలి' అంటూ ఎగబడ్డారు.

'ఐతే, నాసోదరీమణులు విక్రయించేవస్తువులు కొన్నారా, మరి? పెద్దక్క డబ్బీలో హాస్యరసం, రెండవదానిలో సౌశీల్యం, మూడవదానిలో ఆరోగ్యం వున్నై. ఐదవ చెల్లి

కిర్తి, ఆరవది ఆనందం, ఏడవది ఐశ్వర్యం అమ్ముతున్నారు. అవి మీరు కొననేలేదా?' అని అడిగింది. 'లేదు, లేదన్నారు ప్రజలు. 'అవిలేకుండా నా డబ్బీలోని మందు మీకు ఉపకరించదు. అవన్నీ ఉన్నవాళ్ళకే దీర్ఘజీవితం సార్థకమవుతుంది. పొండి, పొండి!' అంటూ డబ్బీ మూతవేసేసింది నాలుగోచుక్క.

ఐతే—మచ్చుకోసమని చేతిలో పెట్టుకొనివున్న మందు మళ్ళీ డబ్బీలో వేయటం బద్ధకమనిపించింది. అక్కడనే ఒక చెట్టు కొమ్మమీద ఒక రామచిలుక కనిపించేసరికి నాలుగోచుక్క చిరునవ్వుతో చిలుక ముక్కుకు అందించింది అమచ్చుమందు. ఆ మందు తినగా, రామచిలుక మూడు వందల సంవత్సరాలు జీవించడానికి అది సరిపోయింది. అందుకనే చిలకలు నేటికీ చిరజీవులుగా వుంటున్నై.

పనికిరాని పుస్తకం

HITV

సర్వజ్ఞులకు అపూర్వ మేధావి. మంత్ర తంత్రాలవల్ల అనేక ఘనకార్యాలను సాధించ గలిగినవాడు. ఏ చికిత్సకూ కుదరని ఎన్నో దీర్ఘవ్యాధుల్ని అతడు తన ఆమోఘ శక్తివ్వారా యిట్టే కుదర్చగలిగేవాడు. శక్తిని సామర్థ్యాన్ని ప్రజల మేలుకోసమే వినియోగించిన రాజులలో సర్వజ్ఞులకుడే మొదటివాడు.

అతనికిరీ దేశదేశాలా వ్యాపించి, ఖండ ఖండాంతరాలకూ అల్లుకుపోయింది. ఆ కాలంనాటి వైద్య, వేదాంత, ఖగోళ శాస్త్రాలకు అంతదొరకని ప్రతి చిట్టసమస్యకూ సర్వజ్ఞులకు కనురెప్పపాటులో పరిష్కార మార్గం చూపగలిగేవాడు.

ఇంత గొప్ప విజ్ఞానాన్ని, కేవల మానవ మాత్రుడు పొందగలగడం సాధ్యమేనా?— ఈ అనుమానం యితర రాజులకూ, చిన్న పెద్దా వండితులకూ కలిగింది. రాజు

పట్టి తెలివితక్కువవాడనికూడా వాళ్లకు దురభిప్రాయం వుండేది. అందువల్లనే అంతా స్వయంగా పరీక్షించి తెలుసుకోవాలని సర్వజ్ఞులకు వద్దకు వచ్చారు.

సర్వజ్ఞులకు అందరనూ ఉచితరీతిని సత్కరించాడు. దర్బారు ఏర్పాటు చేశాడు.

అయాదేశపు రాజులూ, వండితులూ సభను అలంకరించారు. ఉచితానుచిత ప్రశ్నలలో సర్వజ్ఞులకు అగ్నిపరీక్షకు గురిచేశారు. ఏ కోపమూ తాపమూ లేకుండా సర్వజ్ఞులకు అందరనూ తగిన నిదర్శనాలతో సంకృప్తిపరిచాడు.

సభ నిశ్శబ్దంగా వుంది. అంతా అనుమానరహితమైనట్టే కనబడ్డారు. సర్వజ్ఞులకు సంహసనం మీదినుంచిలేచి అందరి వంకా చిరునవ్వు నవ్వుతూ చూచాడు.

సభలో ఒకమూల చిన్న అలిగిడి పెద్ద కలకలంగా మారింది. 'నేనా-నువ్వా' అను

కుంటూ బారుగడ్డం పెరిగిన పండితుడూ, పాడుగాటిమీసం పెంచిన ఒకరాజూ లేచి నిలబడ్డారు. సర్వజ్ఞపాలుడు వారిద్దరివంకా పరీక్షగా చూసి తల వంకించాడు.

"ఏ జీవినైనా చంపి బ్రతికించగలరా" అన్నారు పండితుడూ, రాజూ.

"ఓ!" అన్నాడు తేజకకుండా సర్వజ్ఞ పాలుడు. తరవాత—ప్రశ్నించిన అయిద్దరి వంకా చూస్తూ "మీలో ఎవరు ఆ పరీక్షకు సాధనంగా వస్తారు?" అని అడిగాడు.

రాజూ పండితుడూ ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూచుకొని, అందరివంకా చూసి, తెల్లబోయి, కుర్చీలలో కూలబడ్డారు.

సర్వజ్ఞపాలుడు నవ్వుకున్నాడు. "మాన వుల్లోనేకాక, పశు పక్ష్యాదుల్లోకూడా జీవం ఉన్నదనుకుంటాను!" అంటూ చిలిపిగా సభాసదులవంక చూశాడు.

సభంతా ఏకకంఠంతో "అవును! అవును!" అన్నది. సర్వజ్ఞపాలుడు వెనక్కి తిరిగిచూశాడు. "చిత్తు! ఏమి సెలవు!" అంటూ సేవకుడు ముందుకువచ్చాడు.

"మన తోటలో పెరుగుతూవున్న కోడి వుంజులలో ఒకదానిని పట్టుకురా" అని అజ్ఞాపించాడు, సర్వజ్ఞపాలుడు.

బదునిమిపాలూ బదుయ్యగాల్లా తొచింది సభలోని రాజులకూ, పండితులకూ. "ఈ దెబ్బతో ఈయనగారి నరుకు బయట పడుతుంది!" అని ఒకరాజు పక్కన కూర్చున్న మరొకరాజు చెవిలో పూచాడు. "ఈ పరీక్షతో సర్వజ్ఞాని వస తేలి పోతుందిలే!" అని నసిగాడు ఒక పండితుడు పక్కనవున్న మరొక పండితుడితో.

కోడిపుంజుతో సేవకుడు దర్బారు ప్రవేశించాడు. సర్వజ్ఞపాలుడు కత్తితీసుకుని పుంజుతలను పరపర కోశాడు. తరవాత ఒకచేత్తో తలనూ ఒకచేత్తో మొండాన్ని, పట్టుకుని అందరికీ చూపుతూ "కోడిపుంజు

మరణించినట్టేనా?" అని ప్రశ్నించాడు. "చచ్చినట్టే" అన్నారు రాజులు. "జీవ రహితమైనట్టే" అన్నారు పండితులు.

రాజాజ్ఞప్రకారం సేవకుడు కోడిపుంజు మొండాన్ని తలనూ సభాస్థలానికి ఆవైపునా యీవైపునా వుంచాడు. సర్వజ్ఞపాలుడు జీవంలేని ఆ కోడిపుంజు మొండాన్ని వుద్దేశించి "నువ్వు పోయి నీతలను ఎప్పటిలా తగిలించుకో" అన్నాడు.

ఆశ్చర్యం! కోడిపుంజు మొండెం సభాస్థలికి అడ్డంగా నడుస్తూపోయి ఆ తలదగ్గిరమెడ వంచింది. తల మొండెంతో కలిసి పోయింది. మరు నిమిషానికి లేచినిలబడి,

రెక్కలుకొట్టుకుంటూ 'కొక్కోరొకో' అని అరుస్తూ దర్బారునుంచి బయటకు పరిగెత్తింది.

భయాశ్చర్యాలతో సభలోని రాజులూ, పండితులూ వుక్కిరిబిక్కిరయ్యారు. ఒక్కమారుగా లేచి, తలలువంచి సర్వజ్ఞపాలుని గొప్పతనానికి జేజేలు పలికారు.

"ఇన్ని అద్భుత విద్యల్ని ఎలా నేర్చారుప్రభూ?" అని అడిగారు అంతా.

"తెలుసుకొంటారా?" అన్నాడు రాజు.

"తెలుసుకోవడమేకాదు, సాధించితీరాలనికూడా వున్నది" అన్నారు కొందరు.

"అయితే వినండి!" అంటూ ప్రారంభించాడు సర్వజ్ఞపాలుడు :

"నాకు చిన్ననాటనే అద్భుత కార్యాలు చేయాలనీ, అపరశక్తుల్ని పొందాలనీ బలమైన కోరిక వుండేది. ఇందుకు సాహసం అవసరమని గ్రహించాను. ఈ ప్రపంచంలో ఆసాధ్యమైన ప్రతిదానినీ, సుసాధ్యంచేసే మార్గాలన్నీ ఒక గ్రంథంలో రాయబడి ఉన్నవని ఒక వృద్ధుడు నాతో చెప్పాడు. ఆ గ్రంథం ఇంద్రజాలిక వర్వతాల్లోని ఒకానొక గుహలో వున్నదనికూడా చెప్పాడు.

అనేక కష్టాలకూ, ఎంతో శ్రమకూ ఓర్చి ఒకనాడు ఆ గుహ చేరాను. గాలి, వెలుగు

లేని ఆ గుహలో గుండె చిక్కబట్టుకుని కొంతదూరం పోగా, హఠాత్తుగా ఒక పెద్ద వెలుగు నాకంటబడింది. నాశ్రమ తీరిందనీ, అశలు ఫలించినవనీ నాకెంతో వుత్సాహం కలిగింది. తడబడుతూ ఆ వెలుగును సమీపించాను.

ఆ వెలుగు ఒక నలుచదరపు గాజుపెట్టె లోనుంచి వస్తూన్నట్టు మొదట్లో నాకు తోచింది. కాని బాగా పరీక్షించి చూడగా దానికి కారణం, ఆ గాజుపెట్టె మధ్యన వున్న ఒక పెద్ద గ్రంథమని గ్రహించాను. అత్యంత ఆపెట్టెపై చేయివేశాను.

అదే సమయంలో నాకు ఎదురుగా కొంచెందూరంలో నల్లని వికృతాకారం కారుమేఘంలా కదలటం చూచాను. మరుక్షణంలో వికృతమైన ధ్వని వినిపించింది.

"ఏయ్! ఎవడవు నువ్వు? బయటికి పో!" అన్న భయంకర శబ్దం నన్ను హడలకొట్టింది. నేను భయాన్ని అణిచిపెట్టి "ఈ గాజుపెట్టెలోని ఆ గ్రంథం తీసుకోకుండా బయటికి పోను" అన్నాను.

"అలానా! ఆహ్లాహ్లా!!" అన్న భయంకర గర్జనతోపాటు ఉరుములూ, మెరుపులూ, కడవపాతగా వానా ప్రారంభమయినై.

భయంతో నేను వణికిపోయాను. దుష్ట శక్తులనుంచి రక్షణ చేసుకునేందుకు, చిన్ననాడు ఒక సిద్ధుడిద్వారా తెలుసుకున్న మంత్రాన్ని పెద్దగా ఉచ్చరింపసాగాను.

పదినిమిషాల్లో వాన వెలిసింది. ఉరుములూ, మెరుపులూ తొలగిపోయినై. ఆ క్షణంలో కలిగిన సాహసంతో, గాజుపెట్టెను బలంగా గ్రుడ్డేసరికి పెట్టె ముక్కలై పోయింది. ఆ దివ్యగ్రంథాన్ని రెండు చేతులతోనూ హృదయానికి హత్తుకుని, గుహవెలుపరికి వరుగుపెట్టాను.

నన్ను వెన్నాడుతూ, ఆ వికృతాకారం భయంకరంగా శపించసాగింది: "నువ్వు

నానుంచి తప్పుకోలేవు. నీకు పగలు విశ్రాంతి, రాత్రి నిద్రా లేకుండా చేస్తా. బాగ్రత్త!" అన్నది.

అలానే జరిగింది. నాలుగు దీర్ఘపత్నీ రాలు ఆ గ్రంథం నేను పఠించాను. ఎన్నెన్నో అద్భుత శక్తులను దానిద్వారా పొందగలిగాను. కాని నేను అందుకుగాను చెల్లించిన మూల్యం అపారం. నా ఆరోగ్యం, మనశ్శాంతి నశించింది. పగలూ, రాత్రీ కూడా భయంకరమైన నరకంగా తయారైంది. ఆఖరికి ఆ అద్భుత గ్రంథాన్ని సొంతంగా పఠించకుండానే, ఆ గుహలో ఎప్పటిచోటున ఉంచేసివచ్చాను.

అయినా నాకు మనశ్శాంతి కలగకుండా ఆ భూతాత్మ నన్ను వెన్నాడుతూనే వుంది. శపిస్తూనే వుంది. నాకేమీ దారితోచలేదు.

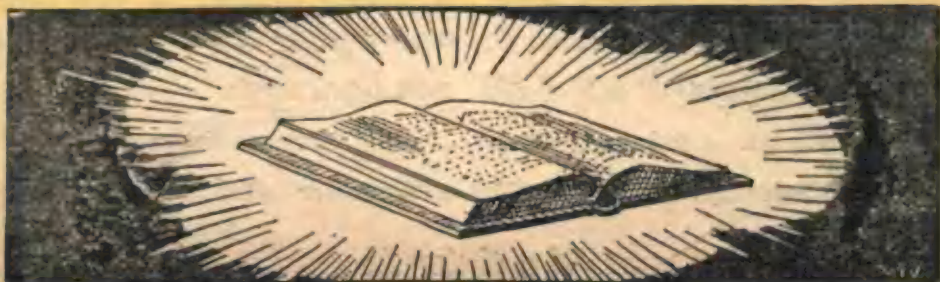
ఒకనాడు అడిగాను : "నీ గ్రంథం నీ గుహలోనే వుంచానుగదా! ఇంకా ఎందుకు నన్నలా బాధిస్తావు?" అని. ఆ వికృత

కారం మరింత వికృతంగా మారి బొబ్బ రిందింది:

"ఆ గ్రంథం చదివి నువ్వు అనేకమైన అపూర్వశక్తులు పొందావు. వాటిద్వారా లోకానికి నీనుంచి కీడుకలగవచ్చు."

"పరుల మేలుకే ఆ శక్తిని వినియోగిస్తాను. ప్రమాణపూరితగా చెబుతున్నాను. నమ్ము!" అన్నాను. "సరే! అమాట నువ్వు నిలుపుకొన్నంతవరకూ నీజోలికి రాను" అంటూ ఆ భయంకర రూపం నన్ను వదిలిపోయింది. ఇదీ కథ."

దర్బారంతా గుసగుసలు ఆవరించివై. 'పరులమేలుకోసమని మనం కోరి కీడెందుకు తెచ్చుకోవాలి! మనకు ఆ గ్రంథం అవసరమే లే'దనుకున్నారు పండితులు. 'పర రాజ్యాలని జయించేటందుకూ, ప్రజల్ని కిక్కురుమనకుండా అణచివుంచేందుకూ పనికిరాని ఈగ్రంథం మనకేమి ఉపయోగ'మనుకున్నారు రాజులు.

చందమామ

పజిల్
(బ్రాహ్మణి వృద్ధికి)

అడ్డము :

1. చెల	12. త్రాసు
3. వయస్సు	13. కిరీటము
5. విస్తృతము	15. పూర్వము
8. ధనవంతుడు	17. అపజయము
10. విష్ణువు	19. తెలివి
11. నరనృతి	20. అరుగు

నిలువు :

2. లక్ష్మి	10. నాగలి
3. దాతృత్వము	13. ముని
4. బాధ	14. దారి
6. అభరణము	16. బూడిద
7. వినుగు	17. నహనము
9. హరితి	18. హద్దు

వినోద చదరం

★

దిగువను ఇచ్చిన ఆధారముల సహాయంతో ఈ క్రింది చదరంలో మీరు ఏడుమాటలు నింపాలి. సరియైన మాటలతో మీరు నింపగలిగితే అన్ని మాటలలోను చివరి రెండు అక్షరాలూ ఒకేలాంటివి వస్తయ్. దీనిని పూర్తి చేయగలరేమో చూడండి.

మీకు తెలియకపోతే జవాబుకి

55-వ పేజీ చూడండి.

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

ఆధారములు :

1. శరీరము	2. నిరు
3. ఆశ్రయాల	4. పుండు
5. వేగము	6. రాబడి
7. గెలుపు	

ఇంద్రజాలము

పేకముక్కలతో మరొక ట్రిక్కు

చీట్లపేకలోని యాభైరెండు ముక్కల్లో ప్రేక్షకులు ఏముక్కను కోరుకున్నా, దాన్ని చూడకుండానే కలిపివేసి మళ్ళీ పైకి తీసుటం—ప్రతి ఇంద్రజాలికుడూ చేసే పనే. ఈ గారడీకి మామూలు డిజైనుకాక, వెనుకవైపు బొమ్మలున్న పేకముక్కలు బాగా ఉపయోగపడతాయి.

ఇలాంటి పేక ఒకటి తీసుకొచ్చి, గులాబీ పువ్వు తొడిమభాగం అడుగుకు వచ్చేట్లుగా పేక అంతా సర్ది ఉంచుకోవాలి. ఆ పేక ముక్కలు ఎదుటవైపు ప్రేక్షకులు కన్నెం చేట్టు విడమర్చి పట్టుకుని 'మీ కిప్తమైన ముక్కను కోరుకోండి' అని అడగాలి. ఆ ప్రేక్షకుడు తాను కోరుకున్న ముక్కను పైకి లాగుతాడు. అప్పుడు ఐంద్రజాలికుడికి ఏ ముక్కయిందీ తెలుసుకొటానికి ముందు వైపు కన్నెంచదు. ప్రేక్షకుడు మళ్ళీ ఆ ముక్కను ఐంద్రజాలికుడి చేతిలోని పేకలో కలిపేలోగా ఇతడు తన చేతిలోని

పేకను ఎదుటివాళ్లకు తెలియకుండా తలకిందుగాచేసి పట్టుకుని ఉండాలి. ప్రేక్షకుడు ఆ ముక్కను పేకలో కలిపినప్పుడు, ఆ ముక్క ఒకటే (వెనుకభాగం) సరిగా

ఉంటుంది. మిగతా పేకఅంతా తలకిందుగా ఉంటుంది. పై బొమ్మ చూడండి. గులాబీపువ్వు తొడిమ క్రిందికి ఉంది అన్ని ముక్కలలో. ప్రేక్షకుడు వాటిల్లో ఒక ముక్కను పైకితీశాడు.

ఈ క్రింది బొమ్మ చూడండి. బండ్ర జాలికుడు ఈలోపుగా తన చేతులో ఉన్న పేకను తలకిందుగా చేశాడన్నమాట. గులాబీ తొడిమలు పైకి ఉన్నాయ్. ప్రేక్షకుడు ఆ ముక్కను మళ్ళీ ఈ పేకలో చేర్చేప్పుడు తొడిమ క్రిందికి పువ్వు పైకి ఉండటం తెలుస్తూనే ఉందిగా. పేకను ఎన్నిసార్లు కలిపినా, ఆ ఒక్క ముక్క మిగతా వాటికన్నా తేడాగా కన్పిస్తూనే ఉంటుంది. కనుక వెనుకవైపు మాత్రమే చూసి, బండ్ర జాలికుడు ఆ ముక్కను తీసి చూపగలడు. "మామూలు 'గ్రేట్ మొగల్' 'కారవా' "

పేకలతో ఈ గారడీ ఎలాచెయ్యటం?" అని అడగవచ్చు. అలాంటప్పుడు ముందు గానే ఆ పేకను తెచ్చుకుని, ఆ డిజైన్ క్రింద సన్నగా ఉండే మార్జిన్ లో అన్ని ముక్కలకూ ఒక వరుసలో సరాగుర్తుపెట్టి రెడిగా ఉంచు

కోవాలి. అలాచేస్తే ప్రేక్షకుడు ఆ ముక్కను పైకి లాగినప్పుడు ఇతడిచేతిలోని పేకను నేర్పుగా తలకిందు చేసినప్పుడు ఈ పేక ముక్కల్లోని గుర్తులన్నీ ఒకవైపుకూ-ప్రేక్షకుడిచేతిలో ఉన్న పేకముక్కమిది గుర్తు మరొకవైపుకూ ఉంటుంది. ఆ గుర్తునుపట్టి ప్రేక్షకుడు కొరుకున్న పేకముక్కను సుళువుగా చెప్పవచ్చు.

పాఠకులు ఈ గారడిని గురించి యింకా వివరంగా తెలుసుకోదలిచితే, వారు 'చందమామ' పేరు ఉపహరిస్తూ ప్రాఫెసరుగారికి నేరుగా వ్రాయవచ్చు. మీరురాసే ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వుండాలి. ఇది అతి ముఖ్యం.

ప్రాఫెసరుగారి అడ్రసు యిది:—

ప్రాఫెసరు పి. సి. నర్కర్, మెజిషియన్
12/3/A, జమిర్ లేన్, బాలిగంజ్,
కలకత్తా - 19

ప్రాఫెసరు సర్దారు దిగ్విజయయాత్ర

మన నర్కారు యిప్పుడు దూరప్రాచ్య దేశాలలో సంవారంచేస్తున్నారు. వారి ప్రదర్శనలకు అందరూ ఆశ్చర్యపడుతుంటారు. కనకవర్ణం కురుస్తున్నది. ఈ పర్యటనలో వారు మలయా, బహాను, అస్సామీయులు దర్శిస్తారు. అయితే, నర్కారు ఎక్కడవున్నా చందమామ పాఠకులకు వారు తమ బ్రక్కలు ఎప్పటిలా అందజేస్తూనే వుంటారు.

అట్టమీదిబొమ్మ

శిశుపాలుని చెలికాడు సాల్వుడు. శ్రీకృష్ణునికి రుక్మిణికి పరిణయం ఐననాటి నుండి సాల్వుడికి కృష్ణునిమీద కోపంగానే వున్నది. 'కృష్ణుడినేకాదు, యాదవ కులమే నిర్మూలించివెస్తా'నని అతడు రాజులందరిమధ్యనీ ప్రతిజ్ఞచేశాడు.

ఈ ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకునే తలంపుతో సాల్వుడు, ఈశ్వరుణ్ణగురించి ఘోర తపస్సు ఆరంభించాడు. అతని తపస్సుకు మెచ్చి ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షింకాగా,— 'సుర ఆసుర నర గంధర్వ ఉరగాదులకు అభేద్యమైనటువంటిది, కామగమనము కలది, ఒక విమానం కావా'లని వేడుకొన్నాడు. వెంటనే ఈశ్వరుడు విశ్వకర్మకు ఆజ్ఞాపించాడు. విశ్వకర్మ 'సౌభవిమాన'మనేదాన్ని సృష్టించి సాల్వుడికిచ్చాడు.

సౌభవిమానం వచ్చినప్పటినించి సాల్వుడిని పట్టపగ్గాలు లేకపోయినై. దానిపైన ఎత్తివెళ్లి ద్వారకను ముట్టడించి ధ్వంసం చేయసాగాడు. విమానంపైనుండి శిలావర్షం కురిపించి, ప్రజకు కీభకలిగిస్తూవచ్చాడు. అప్పుడు, వాడి దుర్మయాలను అణిచివేయాలని తలిచి ప్రద్యుమ్నుడు యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. ఐతే— సాల్వుడు తన విమానాన్ని బహురూపాలుగా తిప్పి, దాగుకొని—పైకివచ్చి— భూమితాకి — కొండలపైకిపోయా — అనేకమాయలు అగపరుస్తూ చిక్కులు పెట్టాడు. ప్రద్యుమ్నుణ్ణి మూర్ఛకూడా పోగొట్టాడు. ప్రద్యుమ్నుడు తేరుకొని అతి పౌరుషంతో ఇరవైవిడురోజులు యుద్ధంసాగించి, చాలవరకు సాల్వుని సేననూ, ముఖ్యనాయకులనూ పరిమార్చాడు.

ఇంతలో—ధర్మరాజు చేసే రాజసూయయాగానికి వెళ్లిన శ్రీకృష్ణుడు తిరిగి వస్తున్నాడు. అతడు బయల్దేరేసరికి దుశ్శకునాలు కనబడినై. సరి, సాల్వుని సమాచారం తెలుసుకుని, యుద్ధరంగానికి చేరుకొన్నాడు. ఊరకున్నకొద్దీ సాల్వుని దుండగాలు మితిమీరిపోవటంచూచి, శ్రీకృష్ణుడు సాల్వుని తాకి, సౌభవిమానాన్ని సూరుముక్కలుగా నరికి, బానాలతో కొట్టగా మేఘాలు అవరించినై. ఆ చీకటిలో నుండి సాల్వుడు, సూర్యబింబంలాగా ఇవతలికివచ్చి కృష్ణుణ్ణి దూషింపసాగాడు. అప్పుడు భగవానుడు గదయెత్తి మూపులనందున వేసేటప్పటికి వాడు నెత్తురు గ్రక్కుకొని చచ్చిపోయాడు.

ఓంటిగీతబొమ్మ

పంపినవారు : కె. ఆర్ముగం - సింహళం

రంగుల బొమ్మ కథ—2.వ బొమ్మ

కొమ్మ నరకటానికని చాంగ్ కత్తితో ఒక్క పెట్టు పెట్టాడు. దెబ్బ పడి పడటంతోట చెట్టులోంచి ఒక చిత్రమైన మూలుగు వినిపించింది. చాంగ్ అశ్చర్యపోయి ఆ మూలుగు ఎక్కడనుండి వచ్చిందా అని చుట్టూ పరిశీలించిచూచాడు. కాని ఏమీ కనుపించలేదు. భ్రమపడ్డానేమోననుకొని, ఆ నరికినకొమ్మతో తిరిగి యిల్లు చేరుకున్నాడు.

ఆ రోజే ప్రారంభించాడు, దానిపైన బొమ్మచెక్కటం. తన చాకచక్యమంతా వినియోగించి, ఒక వారానికల్లా ఒక వృద్ధునిబొమ్మ తయారుచేశాడు. అయితే, తీరా బొమ్మ పూర్తిఅయి, దాని అందంచూసేసరికి చాంగ్ మనస్సు పరిపరివిధాల పోయింది. తను ఇన్నివిళ్ళుగా చెక్కురున్న బొమ్మపిడులన్నీ ఈ క్రొత్తపిడి ముందు పనికిరావనిపించింది. ఇంతా కష్టపడి, జీవంతో ఉట్టిపడే ఈ వృద్ధుని బొమ్మను ఏదో ఒకపిడికి తగిలించితే, తనతల్లి నిమిషంలో దానిని అమ్మివేస్తుందే. ఏమిచెయ్యటం ?

చాంగ్ తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. మరునాడే ఈ పిడినికూడా ఒక గొడుగుకు తగిలించి తల్లికిచ్చాడు. అయితే, దానిని ఇవ్వబోయేముందు తల్లిని ఒక్కకొరిక కొరాడు : "ఈపిడి పట్టుకునేందుకు సామాన్యులకు అర్హతలేదు. ఈ పిడితో వున్న గొడుగు మహారాజుల హస్తాలలో వుండవలసిందే. కనుక అలాంటి వ్యక్తిని చూచి మరీ ఈగొడుగు విక్రయించు. ఇదే నాకొరిక" అన్నాడు.

ఎప్పుడైతే ఆమె దుకాణంలో ఈ గొడుగు పెట్టిందో, అప్పటినుంచి వచ్చిన వాళ్లంతా ఆ గొడుగే కావాలని పట్టుబట్టేవారు. కాని, వాళ్ళు యిచ్చుకోలేనంత ధర చెప్పేది చాంగ్ తల్లి. ధర చెప్పటంతోనే "అమ్మబాబో, ఈ గొడుగేమిటి! మనం కొనేదేమిటి, తలకు మించినపని!" అని అనుకొని ఆవచ్చినవాళ్ళు దానిని మానేసి మరొకగొడుగు కొనుక్కుని పోతుండేవారు. ఈ పరిస్థితులలో గొడుగు విడుదలకావటానికి సాఫకాకమేది? అందుచేత అది అమ్ముడుకాక దుకాణంలో అలానే ఉండిపోయింది. ఐతేమరి, ఈ గొడుగు సంగతి యేమిజరిగిందీ వచ్చేనెల బొమ్మతోనహ చదవండి.

49-వ పేజీలోని

పజిలుకి జవాబు :

1	ధ	2	ర	3	ఈ	దు	4
5	మ	6	న	వి	7	క	
8	ధ	9	ని	గ	10	హ	రి
11	చ	బి	12	తు	ల	13	మో
14	బా	15	ము	16	ను	17	ని
18	పి	19	మి	20	సి	21	నె
22	రు	23	లి	24	న్మ	25	ని

49-వ పేజీలోని

వినోద చదరానికి జవాబు :

1.	కా	య	ము
2.	తే	య	ము
3.	లా	య	ము
4.	గా	య	ము
5.	ర	య	ము
6.	ఆ	య	ము
7.	ఐ	య	ము

పాఠకులకు, విజయవాడకు శుభవార్త

తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, హిందీ భాషలలో
ఆత్యంత ఆదరం పొందిన

చందమామ

మళయాళ

మహారాష్ట్ర

భాషలలో కూడా

త్వరలోనే

వెలువడుతుంది

వివరాలకు :

చందమామ పబ్లికేషన్స్

కోడంబాకం :: మదరాసు-24

వస్తున్నారూ! వస్తున్నారూ!

వధూవరులు
వస్తున్నారూ!

విజయ
వారి

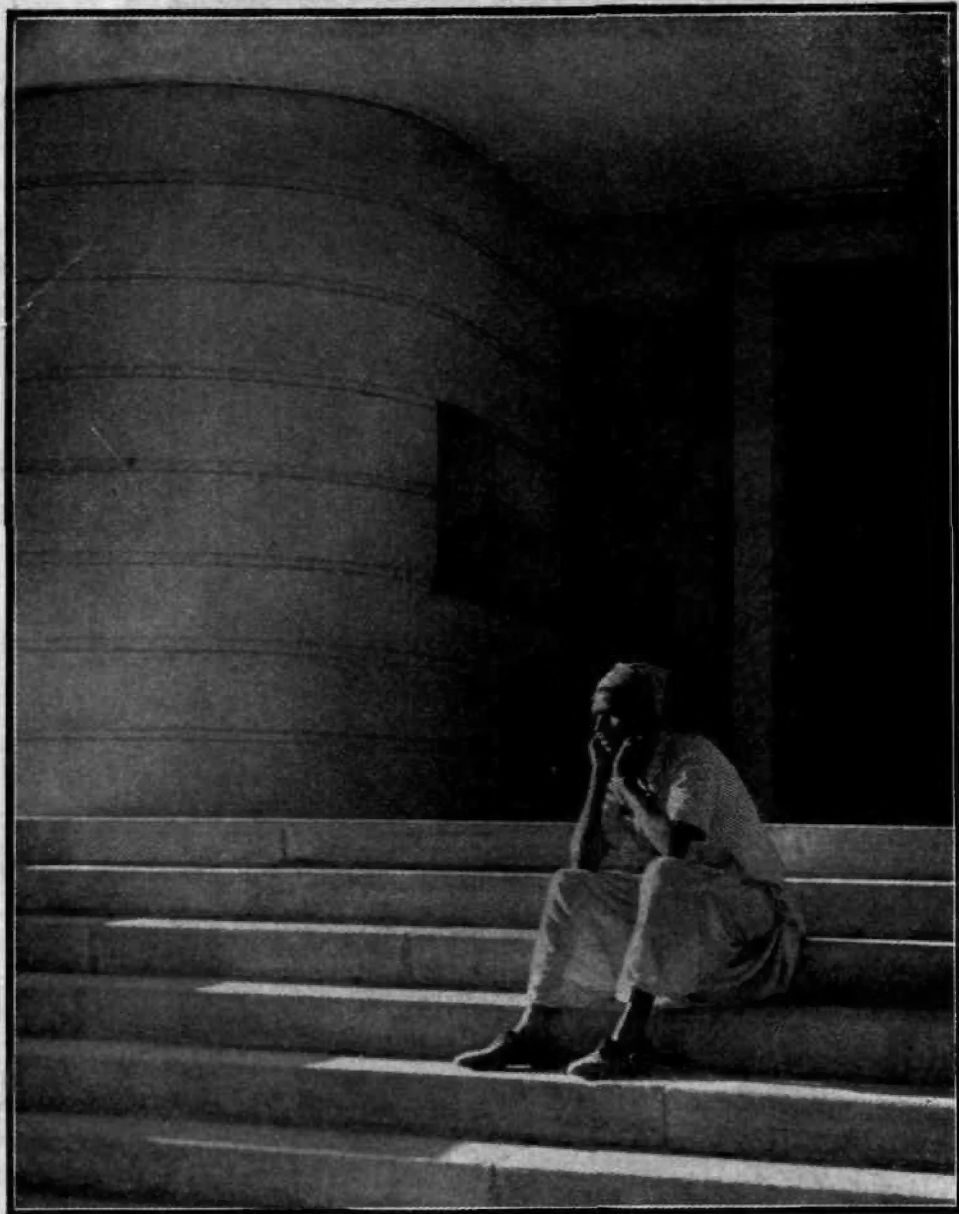
పెళ్లిచేసిచూడు

శ్రీకృష్ణ... ప్రసాద్ • నిర్మాతలు.....నాగిరెడ్డి • చక్రవాతి

Controlling Editor : SRI CHAKRAPANI

Printed and Published by B. NAGI REDDI at the B. N. K. Press Ltd., Madras

Chandamama, February '52

Photo by A. L. Syed

తగులు

